

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది మంగళవారము } No. 176
నంబరు ౧౦ } ఈ ధి రో ద్దా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, అశ్వజమాన బహుళ పంచమి గి. } నంబిక ౧౭౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదిగి మాయవంతుగాదు. నకలువంతులవలన దూషముగలుగదు. వంచభాషచేటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందఁ తటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

1924 క్యాలెండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”,

పటమును రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలెండరు 1-కి ధర 0-4-0 పోస్టేజీ సహా 0-6-0

వర్తకులకు 25-కి 4-8-0, 100-కి రు 15-0-0. ఖచ్చలు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనం అన్ని నొవ్వులకు దివ్యాంజనము

బొంబాయి

అమృతాంజనం డిపో

మదరాసు

బంగారు, వెండినగలును, చాత్రలును, కోరువారు

తప్పక చదివించుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయమన్న వారికి అతిహృదయ ప్రదేశములందున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతర సామానులు. రాళ్లనగలు, బహుమతి పత్రములు విభిన్న గిన్నెలు ఇనాము కప్పులు మొదలగునవి ఎన్ని మోస్తరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 92 పతములతో 172 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబ్బుక్రొసు నెజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టి త్రిభాషలో (ఆంగ్ల, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిది మిక్కిలి ఉపయోగము. వారు పుట్ట, పతము, నగ సెంబరులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలముననా రుండువోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యకే ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువవిని సమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

27-10-28 కివారము నుండి 2-11-28 తేది శుక్రవారము వరకు

కివారము, ఆదివారములందు మాటిని కలలు 8-15 గం

త్రవంచ మంతటను ఆకర్షణమును కలుగజేయుచున్న

ఇన్-డి-డెన్ ఆఫ్ బఫలోబిల్ అను

గొప్ప నాటకము ప్రదర్శింపబడును. నటకు లందఱు ముప్రసిద్ధులు.

13, 14, 15, భాగములు. వార్తాపత్రికలలో 8 భాగములు

గలవు. గామాంట్ గ్రాఫిక్, విసోదములు కూడ చూడవచ్చును.

మృగ శిర్ష

తేదీ

వేదకాలనిరయము

శ్రీ లోకమాన్య తిలక మహాశయ కృతమైన గ్రంథరాజము. మానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రి చే సంక్షిప్తముగ తెలియింపబడినది.

రూ ౧-౦-౦.

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

కలయవారు:- మానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రి, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

నవలకాదు!

నాటకము కాదు!!

5 ప్రశ్నలకు } నమ్మోహము { కవరు విస్తీర్ణము
వాసి కవరు } బహుళ వ్యాసి
లో పంపిన } 1.4.0 రి. పి. గా

ఇట్టే చదివి అట్టే బించివేయునది కాదు. ప్రపంచమును మందులతో వైద్యము, చెవిలేనివిని, కన్న లేనివారలను, మనసులను

మర్మము నేర్పడి 2 దశ. మహర్షి శ్రీ వైద్యనాథుని నీవిద్యను గురువులే నే ఆధ్వర్యమునకు వివిధ నిర్ణయమును ధారాళమును, మర్మరహితమును తెలుసున వ్రాయబడినది. వెంటనే అర్జునులకు పంపువారికి మాత్రము ప్రతులు అందును. రూ 2-0-0 వి.పి. వారి 0-4-0

అడ్రెస్:- ప్రొఫెసర్ సేఖర్, మెన్మొరెట్టు, ఏలూరు.

ప్రకటన

విశ్రాంతి

నాకు 1919 సంవత్సరం లగాయకు యేలూరు కాటవర వాడారీబోట్ల సంబంధం లిగివున్నది. అప్పటినుండియు నాకు యిక్కరవాడపాఠములు కలిగివుంటే నాకమ్మను పెండ్లిమివచ్చి రావు యీ పదవకు మా నేటిమెంటు చూస్తూవున్నాడు. దీనిమీద నేనున్నా యేలూరు కాటవరము ము. రా. శ్రీ గో గుర్రాచ్యుగారున్నా కాటవరముచేరిని త్రిపురూ నాకమ్మచే నడువ వ్యాపారం యావత్తు చూస్తూవుంటే, రాజమం ద్ర మహారాజు రాజమం ది కాటవరము కట్టాపద్దరాజు గారిని పు గుమస్తాల అందరికన్న పెద్దగా యేలూరుచేరి కొన్ని ఆధికారములు మామవాటిగా ఆమెకు యిచ్చినారు. మిల 1922 సం॥ 10 డిశంబరు నెలలో మాకున్న కయికరం కాపంపులు ము. రా. శ్రీ, ఆ ద్దే ప ల్లి పో త రా జు కా నం వీ రా స్వామి గార్ల కున్నా బాటవచ్చింది. అప్పటినుండి నేను స్వయంగా మాకంపెనీ తిరువున మానేటిమెంటు చేతు నుద్దేశించుకొని రాజమం ద్ర మిచ్చి యాదిపాఠములు చూస్తూవుంటేవాడను. అప్పటికే మాయలకా గుమస్తాలలో కట్టా పద్దరాజు, నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణగార్ల కొంత సొమ్ము వీలయినంతవరకు కంపెనీని మోపుచు వానించినారు. అట్టిస్థితిలో నుండగా నేను స్వయంగా రాజమం ద్ర వీరల ఆశ్రయపు చక్రవర్తి క్రమక్రమే నాకు తెలియదానిగాని నేను యిక్కడ క్రొత్త అడుగులువేస్తూ, ఆకామనుకుచేత నున్నా వారు స్వ (గా మధులకటచేతనన్ను జరిగినదానికి వెంటనే యేమియు చేయలేక అంతకునుండి మా తన వర్తకులకు గాని మాకు గాని ఆంధ్ర పత్రిక మా లేకుండా నాకు వీలయినంతవరకు మా నున్నాము. నడువ కట్టా పద్దరాజు నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణగార్ల చేతన ద్రోహపుచక్రవర్తి లిఖితపాఠములను నిదర్శనములతో చూపించగలను. నడువపద్దరాజు గారి 9-5-22 తేదీన మాకు 8 సంవత్సరములకు ఆకా 1925 నవంబరు 5 వీతముల నెలారావరకు నాకు కంపెనీ క్రొత్త ప్రాజెక్టు యిచ్చివుంటే 30-4-23 తేదీ నుకు మాకు కొంతసొమ్ము యివ్వలకలిగివుంటే నేను స్వయంగావచ్చి మా నేటిమెంటు చూపుటకు వీలవడం తెలిసికొనుటలలో యేకాంతం చేతనో నడువ పద్దరాజు గారున్నా నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణగార్ల యింకా మాకు జరగవలసిన వరకు నిరాకరించి మాకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుట ప్రారంభించినారు. అప్పట్లో పద్దరాజు గారికి బహు లక్ష్మీన్నారాయణగార్ల కట్టా నున్నారావును ఒక మామవాటిగా వుంచినాము. దీనిమీద 7-8-23 వ తేదీ న మే మా నున్న అడ్డేల్లి పోతురాజు కానం వీరాస్వామిగార్లను బాటుంట్లు చేశారని మాతరపున 11-9-23 లగాయకు కట్టానున్నారావును వారితోపున నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణ గారిని బిగించినాము. నడువ కట్టానున్నారావు 2-11-23 తేదీని కొంతమంది దుర్బుధులతో మాతలాడు సుములు కట్టలు 3 ఆక్రమంగా ఎత్తుకోవలసియు నాకాదుర్బాదులు మాటాడి నాకు, 12-10-23 తేదీన నేనున్నా నాకమ్మకున్నా రేపు లో వుండగా నడువ కట్టానున్నారావు నాకాదుర్బాదులు ఆడి మమ్మకొట్టరాగా మేము అందుకుగానుపోరి. నేను పెట్టివాడు విచారణలో నున్నది. కట్టాపద్దరాజు గారు చేసినదురంతులవల్ల 12-10-23 తేదీన మేము మీటింగు పెట్టుకొని రాజమం ద్ర లో యాబోట్ల సంబంధించిన యావత్తు మా నేటిమెంటు నేను కనీయమైన నడువ పద్దరాజు గారికి కొన్ని ఆధికారములు తగ్గించినాము. వారిస్వరాలనిసొమ్ము వారివల్ల కమప్రకారం లాబట్టి నిశ్చయించినాము. యావత్తు మారెడుజరిల జడవకు నులు లేక రెండుపదలనుకట్టితే మిత్రాక్షరపదలనున్న ఒక్కజరగా యేలూరుచేరి వర్తకులకు నడువలేకుండా త్రిపురూ నున్నాము. ఎర కొంతమందియొకమీద రెండుజర తిరగదానిని ఒకజరమాత్రమే మేము త్రిపురూనున్నాము చెప్పుచున్నారట. ఆమాట ఆక్షరము 20-11-23 తేదీనుండి మిత్రాక్షరంకు ఒడరలు కూడా రాజ ముద్దెనుండి లాభవద్ద నిజవలేకుండా భీ మ పో ను వరకు దై ర్భక్తగా త్రిపురూనున్నాము. మాడిపాట్లమేటులో నడువ గుమస్తా లుగాని జడవరంగు గుమస్తాగాని పరియోక్తుగాని వర్తకు లకు యేలూరుచున్న వత్తము కలిగించినా లేక యే విధములు వత్తికి తెలిగించినా మరయే విషయమున కయినా రాజమం ద్ర లో నాకమ్మకునా కాడేల్లి పోతురాజు యద్దనపూడి వెంటకు వచ్చి వాపు చేరగాని కంపెనీలో మ-రా-శ్రీ అడ్డేల్లి పోతురాజు కానం వీరాస్వామిగార్ల చేరగాని యేలూరు

మ-రా-శ్రీ, గోగు రామయ్యగారి చేరగాని ఆయావర్తకుల వీలునుబట్టి తెలియజేయుటకు వెంటనే తగిన బంధోబద్ధత చేయించి, మా మంచితనమును కాపాడుకొని మియ్యక్క దను ను సంపాదించుకొనగలము. 1-11-23 తేదీ నుండి మా బాటుంట్లంపెనీనుండి కట్టా పద్దరాజు గారిని బిగించ బడును గాన వారిని మాకంపెనీకన్నా ఆలేటి లగాయకు ముందు జరగబోవు మా సంబంధముయిన వ్యాపారములన్నా ఎట్టి సంబంధమున్నా లేదు యిందుమీదగా తెలియజేర్చడ మయినది.

రాజమం ద్ర, } యద్దనపూడి సూర్యనారాయణ,
25-11-23. } యేలూరుకాటవర కాటవరబోట్ల కంపెనీ.

కృష్ణ, గోదావరిజిల్లాల అసెంబ్లీ వోటర్లకొక విజ్ఞాపనము

సామాజ్య శాసనపథ (అసెంబ్లీ) ఎన్నికలు అక్టోబరు 31 వ తేదీనాడు జరుగును. చాలాచోట్ల యొకను నవంబరు 2 వ తేదీని జరుగుననియే కొంత మంది తలచుచున్నట్లు నాకు వ్రాయు లాబుల వలన తెలియుచున్నది. కావున వోటర్లందఱు లిజి స్ట్రేషన్ కాన్సిలుయొక్క జరుగు అక్టోబరు 31 వ తేదీ నాడే అసెంబ్లీ ఎన్నికలును ఆస్థలముననే జరుగునని తెలియగోరుచున్నాను. నాకు వోటు నియదలచినవారుకూడ అప్పుడే వెల్లి వోటు నిష్పేప గోరుచున్నాను.

మోచర్ల రామచంద్రరావు.

సావిత్రి నాటకము

బ్రహ్మ శ్రీ రాముల నచ్చిదానంద శాస్త్రి విరచితము

ఈ నాటకము శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ సమాజమువారిచేతను, శ్రీ శీతారామరాజుసేయ నాటక సమాజమువారిచేతను పెక్కుసార్లు బెజ వాడ వీలూరు చెన్నపురి మున్నగు పట్టణములందు ప్రదర్శింపబడి ఆధునాతయులచే చాల ప్రశం సింపబడినది. దీని వెల రు. 1-0-0 వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. (1923)

ఫ్రెండు అండు కో, బెజవాడ

దిహాళివాణసంచా అగ్ని కీర్త. ఒక్కొక్కటి గ్రంథము వెల 8 లు 10-20 రకములు.

రంగురంగుల మతాలాలు, కాకరపూవుకట్టులు, టపా కాయలు, పెన్నుముద్దులు, చక్రవాణములు, నక్షత్రములు, రోమ నకాండిలు, తారామవ్వ, చిమ్మబుడ్లు, చేగోడిలు, బంగారువా న్న వెండివాన, ఆక్షరములు, అల్లుడు, చేపలు, తోటలు, భో గియంటలు, కుపాకిమందు, అన్ని జేతములలోనిది.

665 మంజువాణి డ్రెస్, ఏలూరు, కృష్ణా.

ప్రకటన

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ధర్మసి లిమిటెడ్ 185, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు, బార్డిటవునలో నుండు మన్నెడివీధికి సమీప మన వ్రాక్స్ లో నెం 124 రు గల భవనమునందు ఒక క్రొత్త వ్రాంపిరి ఏర్పాటుచేయబడినది ప్రజలకు యందు మూలముగా సంకసముతో తెలియజేయుచున్నాము. డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీ వతి లి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎమ్ గారు ఆదివారములప్పు రోజు రోజులు సాయంత్రము 7 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు అచ్చట నుండురు. భౌవధము లన్నియు క్యాబులగు ధర వాపున విక్రయించబడును.

జ్వరహరి సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరి ఆయుర్వేదముల నేపించిన పట్టు విదువు జ్వరములు, జరి పురాణాధ్యాయములు మొలలకు నడువ స్వములు మోసును. అమ్మతాంబనము డిబ్బో, మదరాసు - బొంబాయి.

కెన్యా విషయమున డాక్టరు నత్తుగారిసూచనలు

బెరమిత్తుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

కెన్యావిషయమున సామాజ్య శమావేళునందు సభా గారు చేయు సూచనలను మనము అనుమతించలేము. 1921 లో సామాజ్య శమావేళునందలి శీర్షికనును ఆవరణలో నుంచవలెనని సభా గారు కోరవలెననున్నాడు. ననకు తెలి యునంతవరకు, ప్రస్తుతము విషయము గా గన్న కెన్యావిషయ మునకు ఈ సూచన యంతమాత్రము లాభకరముగా లేదు. ఒక క్రామకానినుండి భారతీయులు గెంటివేయబడుచున్న ఈ సమ యమున ఆ శీర్షికమును ఆవరణకు దేవలెనని కోరుట కేలము వోస్యాసనము. నన్ను నడువకో తుమ్మవకు అధికారముగల ఒకరినీ నెలకు 10,000 రూపాయల వేతనము, వెంట కొంత సి. పి. డి. కో ఆధిపత్య లాజ్యములకు బంపి, ఆదిన వెంట సులహా వినుటకు కొందరు భారతీయుల నొకంభుముగ నేర్పించి, నిభుడు గా శ్రీరామకృష్ణగారు గానించెట్లుగ నే మర్మ విన్నవించుకొనుట్లు యేర్పాటు చేయవలెనని తేలవలదుగా సభా గారు తలచియున్నారు. ఈ కృషయంతకును ఇండియా నెత్తికట్టి నడువ విజ్ఞానాంతరమునకు అందోళన జేయువారి నోయలుముముట ప్రకాశము లగును. ఈ సూచన మన తెలివి తేటల క మర్యాద ను గల గ జేయుచున్నది. అయినను, అది యే యోగ్య మగు సలహా అనియు, దానికి భారతీయు లందరు సహాయపడవలె ననియు జెప్పు చున్నాము. మనలకు సహాయపడవలె నను ఆతురతలో మన ఆ గ్లేసు మిత్రులు కెన్యా విషయముగూర్చి ప్రభాభిప్రాయ మెంత తీవ్రముగా నున్నవో గుర్తించగ లేకుండాకొనూ తెలియ కున్నది. ఈ సూచన మన కెంతమాత్ర మిచ్చుచులేనియో, ఇష్ట మున్నవో దానిని కన స్వంతభావ్యతనై నే సామాజ్యసమా వేళమున ప్రజాకెట్టనమ్మ ననియు సభా గారిని, ఇతరులకును స్పష్టముగా తెలియజెప్పవలెను. ఈలోపుగా సభా గారిని, స్కట్టు నేనానెని జరిగిన సంభావన అకలిగిన రీతిగనే పరిగ మించెను. ఈ సభావనలయందు గలవిని చెప్పబడు 'మర్యాద' సంకీర్తించుటగా, అగ్ని యెనిప్రయోజనము లేన నితెలియ చున్నది. సామాజ్యమునందలి ఒక భాగమువా ప్రభులకు జేరిక భాగమునందు పౌరస్వర్యము ఉండగూడదనియు, 1921 లోని సమావేశ శీర్షికను రద్దుజేయవలె ననియు దెప్ప విభాసమును దీక్షిణాక్షి కా ప్రధానమంత్రి గారు నూచించిరట. తేలవనాదుడు సభా గారికి, ఈ సూచనలను సామాజ్యభాగమును బలపరచద నని వాదనము జేసిన కలసరాజ్యముల కార్యదర్శి (కలసియలు తెక్రటరీ) గారితో మరెయిక 'మర్యాద' సంవ్యాసము గలిగెట తెల్లగారికి అంగేక్ష ప్రధానమంత్రి గారితో కూడ సంవ్యాసాన కాశము గలిగెట. ఇదిగూడ ఇతరసందర్భములలోనే మర్యా దగా జరిగి, కుదకు 40 తేలవనాదుడు సభా గారి పరిశు భరము వికవానమును రాజనీని ఆధిపించుటతో సభ ముగియు నని మనము నమ్మవచ్చును. మనకు దెలియునంతవరకు ఈ విష యమున దీక్షిణాక్షి కా భాగము సామాజ్యమునందలి యితరజేత ములలోగాక జేరుగానుండునని ఊహించుట నభవరము. స్కట్టు నేనాని కుదకు సభలో విజయము గాంచెనని తలంచుట సహా కుకముగా నుండును.

క్లెమెన్సో-గారికి కొత్తచిత్త

కోత్తిమాంచపిండము సత్తికించిరి నూతనోత్సాహము కనబడుచున్నది

కోత్తిని కోసి దానియందున్న మాంసపిండమును (గ్లాండు) తీసి దృఢపరుచునప్పుడు కోత్తిని నమయ్యుటవలన వార్ధక్యము పోయి పయోజనమును నూతన నూతనోత్సాహమును కలుగుచున్నది. ఈరీతిగా వాక్యావ్యతేజములలో ముఖ్యులు చిత్త విదుమిచ్చును. చాలమంది కృత్తకారులును పురుషులును గూడ నయోజనము లగుచున్నారు. ప్రాన్నులేతమునకు ప్రధానమంత్రి గా నుండిన క్లెమెన్సో-గారుగూడ నీ రీతికన్న చేయించుకొనిరి. వారిపుడు అధిశోత్సాహముతో పరిచేయుచున్నారని మ్యాలు చేయబర్చు అను సత్య ప్రకటించెను.

కాకినాడ

(స్వేద్య విలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు నీటితీరువాయి బాస్తీ చేయరాదు

అక్టోబరు 26:— నీటితీరువాయి కాకినాడ తాలూకా బోర్డు సమావేశమైంది. సాధారణకార్యక్రమము గానవడినది. కార్యక్రమమునందు చూపడని నీటితీరువాయి బాస్తీ కరిందన నడుము సభవారియొక్క అత్యంతాశ్చర్యమైన విషయముగ తేలుచున్నది. ఇట్టి కఠోరకారమైన రయితులభావము గోరకు తీర్మానమును ప్రకటించుటకు జిల్లాసంఘకార్యవ్యయము బోర్డు కార్యమునకు నున్న శ్రీ దగ్గిరాల నూర్వపకారావుగారే సలహా నియ్యుచుచేత ఈ క్రిందితీర్మానమును రయితులభావమైన శ్రీ దగ్గిరాల నూర్వపకారావుగారు (భూమందిరెడ్డి - గొల్లలమూనిదాక) ఉపపాదించిరి. చుట్టును రయితులభావము శ్రీ దగ్గిరాల నూర్వపకారావుగారు (భూమందిరెడ్డి - గొల్లలమూనిదాక) తీర్మానమును ఆమోదించిరి. గవర్నమెంటు నిజమిదికార్యమైన ఒక చరమానుష్ఠానమును చేపట్టవలెను.

తీర్మానము:— తిరిగి నీటితీరువాయి రేట్లను మార్చి వృద్ధి చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారన్న విచారకరమైన విషయము ఈ బోర్డువారికి తెలియుచున్నది. ఇదివరకే భరణ ఎక్కువై కూలి ఎక్కువై బాధపడుచున్న కర్షకసాయదారుల కిది బాధించుననుకూలము అట్లు ఆలోచించుచున్న కార్యమునకు యాబోధనాను ఖండించుచున్నాము. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న నీటితీర్మానముగా యిట్టితీర్మానము జేయుటవని గవర్నమెంటు వారిని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నాము.

బోర్డుతీర్మాన మంగీకరించెను.

ఈవిషయము మిక్కిలి అత్యంతాశ్చర్యమైన తొందర విషయము. గవర్న యిందునుగూర్చి గవర్నమెంటుకే తిన్నగా వ్రాయుటకు తీర్మానించబడెను.

ఇట్టితీర్మాన మొకటి చేయవలెనని గోదావరిజిల్లా బోర్డు వారిని కోరుచు నోకతీర్మానము చేయబడెను.

గోదావరిజిల్లా గ్రామములందును మెట్టతాలూకాలందును నీటితీర్మాన వృద్ధిచేయుటకును, రూ 5 లు పన్ను ఉన్నచో రూ 5.40 కు వృద్ధిచేయుటకును ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నట్లు తెలియుటచేత తీర్మానములు పెట్టబడినట్లు తెలియుచున్నది. మూడువార్లు సంవత్సరములక్రిందకు పన్నులు వృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నాము చేసినపుడు రయితులు పెద్ద ఆందోళనము గావించిరి. గోదావరిజిల్లాసంఘమువారు ప్రభుత్వముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపిరి. ఇతరసంఘములు అసమ్మతితీర్మానములు చేసిరి. కార్యదర్శి యొనడును నూర్వపకారావుగారు జిల్లావారు సంచారముచేసి అచ్చటచ్చట రయితుల కభయము గావించిరి ఆందోళనము చేసిరి. అప్పటికి ప్రభుత్వము వారు ఏకాగ్రమునైతేనేమి పన్ను లభిస్తున్నదో తెలియజేయుటకు విచారణముచేతనేమి పన్ను లభిస్తున్నదో తెలియజేయుటకు విచారణముచేసిరి. వృద్ధిచేయవలెననుకూలములే ఇప్పుడునుగలవు.

* * *

రామచంద్రపురము కో ఆపరేటివు బ్యాంకు

రామచంద్రపురము కో ఆపరేటివు బ్యాంకు వాటాదార్లయొక్క సాంవత్సరిక మనోజ్ఞానం యానెల 24 వ తేదీన కుర్మాపన్నము నదిరుచుకు ఆఫీసులో జరిగినది. ఈ బ్యాంకు స్థాపితమై 4 సంవత్సరములయినది. లాభానామును తాలూకావలకు విశేష ప్రయోజనకరముగాను పనిచేయుచున్నందులకు సంతోషమును తెలియబరచుచున్నాము. భరణలైన రయితులలో నోకరగ నెప్పుడుచున్నట్టియు గ్రామములకు పని ప్రభుత్వమున కోపుగించి కాంగ్రెసునానుండి పనిచేయు స్వరాజ్యపార్టీకన్న కాంగ్రెసు ఆభిప్రాయమునే తీరికగా వహించుచు వరుసగా కానసభాభ్యర్థకుల నుండి ప్రజాప్రయోజనము గోరుచున్న శ్రీ బిక్కిని వెంకటరత్నముచౌదరిగారే ఈ బ్యాంకుకు అధ్యక్షులు. రాత్రింబయలు దీనికై కృషిచేయుచున్న శ్రీ దుర్భుర రామకృష్ణారావుగారు దీనికి కార్యదర్శిగ నున్నారు. ముది వ్యవసాయమును ప్రభుత్వమునకే కోరుచున్న దైర్యమునుండిగ నున్నది. 1922-23 సంవత్సరనివేరకము మొత్తము సభలో ఆంగీకరించబడెను. అందు ఖాళీమైన విషయము బోర్డు ప్రకటించబడినది. సంవత్సరాంతమున 95 గురు వృత్తి భాగస్వాములును, 70 సంఘభాగస్వాములును గలరు.

సంవత్సరాంతమున చెల్లించబడిన వాటా భాగము రూ 22,915. సంవత్సరాంతమున రూ 2,34,000. ఇందులో

సంఘభాగస్వాములు చెల్లించిన వాటాభాగము రూ 15,200, వృత్తిభాగస్వాములు రూ 19,200.

బ్యాంకుయొక్క ఋణగ్రస్త సంవత్సరాంతమున రూ 216588-7-6 అయియుండగా సంవత్సరాంతమున రూ 284185-0-11 కు పెరిగినది. ఇందులో 400 అంశమునకు వడ రాసు నెంట్లు అప్పుకొనుచు వారి కియ్యవలసినది 1780000 అన్ని బాధులక్రిందను దిపోజిట్టు అప్పుక్రింద రూ 61185-0-11 యియ్య తేలింది.

సంవత్సరాంతమునకు బ్యాంకుకు పరపతిసంఘములల్ల రూ 259888 అ రుపాయున్నది. వానిల్ల కనూలు కావలసిన మొత్తము రూ 128284-10-7. ఇందులో కనూలు పోగా రూ 26108 అ మూత్రం వాయిదా మించియున్నది.

సూపర్ విజ్ఞాపకముక్రింద సంవత్సరాంతమున కనూలుచేసిన సొమ్ము రూ 848-14-8. అందు ఖర్చు రూ 117 లు పోన సంవత్సరాంతమున రూ 1,451-9-8 లు నిలువ యున్నవి.

1922-23 సంవత్సర వ్యాపారముల, ఈ బ్యాంకుకు రూ 5,428-15-0 వికలాభము వచ్చినది. గతసంవత్సరమువలెగాను లాభములో నిల్వ రూ 120 లు కలుపుకొని యీ సంవత్సరము నకు రూ 5,546-15-0 మొత్తము అయింది. అందు 4 వ వంతు రూ 1,366-11-9 తేజాధికి వెల్లినది. మిగిలిన రూ 9 లు చూపున వాటాదారులకు లాభము వంచివెట్టబడెను దానిమొత్తం రూ 8,018-4-11 క్రిందయోగింపి (అయి రేపకము) కు 412.

ఈ సంవత్సరయోగింపి క్రిందవలసినదయిన వాటాదారుల లాభము వృద్ధిచేయవలసినదయిన చాలవకు చర్చ జరిగినది. కాని అంగీకరించబడలేదు.

శ్రీసీతారామస్వామివారి ఆలయముధర్మకర్తృత్వము

ఈ యాలయము కాకినాడ సూర్యగృహమేలలో నున్నది. 40 తేక 50 సంవత్సరములనుండి దీనికి శ్రీపులవర్తి సుబ్బారాయుడుగారు (వైశ్యకీర్తిమణులు) ధర్మకర్తృత్వమునండి శ్రీస్వామి వారికి ధర్మములు సుపాదించి వ్యవహరించిరి. కాని ఆయన 6-2-28 తేదీన స్వర్గమైరి. అప్పటినుండియు ఆయన కుమారుల వ్యవహరించుచున్నారు. కాని కొందరు ధర్మకర్తృత్వ ఇతరులు అంద నలెనని కుట్రములలో కొంతకాలము పుట్టింది. ఈ కాలము పట్టాభియము వారి సూర్యగృహమేల గ్రామములు కాకినాడవారి కల యీ వ్యవహారములను గోరనవలెనని కొంత ఆందోళనము చేసిరి. తునకు ఈ నెల 10 వ తేదీన యీక్రొత్త తేల గలంబులకు ఆలయములోనే సారముసభ గానించబడెను. 250 మందికి వైగా వాటిసభకు దనుచేసిరి. అన్ని వర్ణములవారు నుండిరి చెత్తనమ్మను పురమునవలె వైశ్యవర్ణములకుద దయచేసి, శ్రీపురంరాజాజీగారు (జగన్నాథపురం) సభాధ్యక్షులుగ నుండిరి. సభవారి తీర్మానములు చేసిరి.

కీ. శే. పులవర్తి సుబ్బారాయుడుగారి మరణమునకు విచారణము తెలుపుచు మొదటితీర్మానము చేయబడెను. ధర్మకర్తృత్వ నిజమింపవలెనని రెండవతీర్మానము.

శ్రీసీతారామస్వామివారి ఆలయము ధర్మకర్తృత్వమునండి 4వ వంతు వేకసానమును విశేషవృద్ధిలోనికి తీసికొనవచ్చిన కీర్తికేసులైన పులవర్తి సుబ్బారాయుడుగారు దీనిని యిప్పుడు పునరు ఆయన చనిపోయినవరకు జేసానముయొక్క చుంచి చెడ్డలను కనుగొనితో స్వయముగా కనిపెట్టుచున్నట్టియు, విశేష భక్తికర్మలతో పనిచేయుచున్నట్టియు (వారి క్షేమమునుగలవలె) వీరాస్వామిగారే 4వ వంతు వేకసానమును ధర్మకర్తగా ఇచ్చుచును నుండుటకును (కంటిన్యూ చేయుటకును) నదరు స్వామివారికి రావలసిన సొమ్ములు వగైరాలు కనూలు చేయుటకును యేర్పాట్లు చేయుటకును యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

బ్రహ్మశ్రీ ముట్నూరి గోపాలరామగారు తీర్మానములు జరుపచిరి. ఇతర బ్రహ్మీకుడ అండి పులవర్తి వీరాస్వామి గారు మేనేజరు బ్రహ్మీగా యాత్రావ్యవహారము జరిగించుటకు అనేక సవరణలు శ్రీకారం రామలింగయ్యగారు ఉపపాదించిరి. శ్రీ. చక్కా సూర్యవారాయణగారు జువరచిరి. కొంత చర్చ జరిగినవరకు సభకు ఉపసంహరించుకొనబడెను. తీర్మానము సర్వజనాంగీకారము బడెను.

వై. కె. పులవర్తి ధర్మకర్తృత్వ సహాయకముగా నోక సలహానిచ్చు సంఘము (ఆశ్రీవరీబోర్డు) ను నిజమిందిరి. ఈ సంఘము సూర్యగృహమేల గ్రామంలో గృహస్థులచేత నిర్వహించబడవలెను. కార్య సంఘములోని యితరసభ్యులు పూర్తి చేయవలెను. బోర్డులో సభ్యులు (3) పురం నీటివెంకట రాజు

యోగగారు, (2) పోపురి సుబ్బారావు వంతులుగారు, (3) వై.రామచంద్రయ్యగారు. ఈ బోర్డు ఆధికారములు నిర్వహించబడినవి.

శ్రీ కుర్మ-శ్రీశ్రీస్వామివారిని విరఘులుగ జేయుట

వీరి సామ్రాము (పితామహు) అయినది (తిరుగలలో సాతగణుగ నెంచబడుటయు సర్వయశములవారిని ముఖ్య దైవానామ అనియు శ్రీమత్ శ్రీశ్రీస్వామివారు స్వయం వ్యక్తులై వేంచేసిగా రనుగనునీయు ఎల్ల కలిగిన విషయమే. దివిధ విచిత్రశోభనాలంకారభావనం దైవ వాడేపురుషుల రథము దాదాపు పండ్రించునువత్సరములై అన్ని దేవుల కర్పిత మైనది అని తెలియుచున్నది. దీనిని మ. అ. మై శ్రీ పీఠాపుర గానావారి ఈ గౌరవ తీర్థలని దని వ్రాసెను కోరగా శ్రీరామారావు రావోపురధోత్సవమువాటికి దిగి రథమును పునర్నిర్మాణముచేయుటకు నాత్రపు బారీచేయించినయిం కాని నీటి వరకు ప్రభుత్వముతోను నిర్మించుకొనియెడలేదు అనియు, ఒకరు వ్రాసియున్నాను. రామగారు ఈ దైవకార్యము విషయమై యాదావ్యమును గవర్న పరిపాలనయొక్క శ్రీరాధీష్ఠమును దిర్ఘ కలసిందని ఈ యాత్రానిచ్చుచును.

అమృతాంజనంధిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	ర. అ.
1. జీర్ణరసాయనము మూత్రము ఆశ్మయనము ...	1-4
2. వజ్రశుభిల ధాతుపుష్టికి ...	1-0
3. జ్వరహరి బర్హములకు సీసా 1-కి ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్యలకు ...	0-10
5. మూలకంకుల తైలము దబ్బి 1-కి ...	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-4
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-1
8. కలరా మూత్రము. వాంతిదేదులకు ...	0-4
9. దంతకూలనాని, కండ్లపోటుకు ...	0-8
10. కర్మకూలనాని, చెవిపోటుకు ...	0-0
11. గజ్జికైలము, గజ్జిచీదలకు దబ్బి 1-కి ...	0-6
12. కనుగల్గెలము, కిరిపగుళ్లకు ...	0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
14. కుప్పకు తైలము, దబ్బి 1-కి ...	0-4
15. దంతమార్మము, కండ్లపోటుకు ...	0-4
16. ముఖభోగి మూత్రము ...	1-2
17. ముఖభోగి తైలము, పుండ్లకు ...	1-0
18. తోమహరి వెండ్రుకలు ఉడుకుటకు ...	0-3
19. మోహినీతైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0-12
20. వేడిరేకుల పుస్తకము 1-కి ...	1-0-0
21. చుండుకు సూసె సీసా 1-కి ...	0-6
22. గ్రహణి మూత్రము దబ్బి 1-కి ...	0-8
23. బాలాచి మూత్రము, మలబద్ధము ...	0-8
24. బంగారు రేకులపుస్తకము 25 రేకులు గలది 1-కి రు. 8-0-0	
25. వెప్పరుమెంటునూనె ...	1-4
26. చందినిత్రునీసేమి ఔన్ను 1-కి ...	2-8
27. కనుమూరి మూత్రము, కనుమవ్యాధులకు ...	1-0
28. కనుకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
29. కనుహరి కిరగట్టు దగ్గులకు ...	1-0
30. కనుహరి మార్మము, దగ్గు, ఉబ్బునములకు...దబ్బి 1-కి ...	0-8
31. మందరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
32. కిరోవేదన మూత్రము, తలనొప్పకు ...	0-8
33. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు ...	0-4
34. జంతువారహరి, ఎముకలకు ...	1-0
35. ఉబ్బునమునకు మందు ...	2-0
36. వాయుపుష్టికు మందు ...	1-0
37. విరోచనములకు మూత్రము దబ్బి 1-కి 0-8	
38. కనుమూత్రము పెద్ద మంచిది 50-కి 0-10	
39. వాయుకర్మము ... సీసా 1-కి 0-6	
40. నేపాళీ జీకేపు కస్తూరి మంచిది ... రు. 1-కి 40-0	
41. కుంకుమపుష్ప ...	8-8
42. పచ్చకర్మము 1-వ రకం ...	8-8
43. పచ్చకర్మము 2-వ రకం ...	1-0
44. జున్ను లేక అది పచ్చికానా ...	8-8

అమృతాంజనము దిపో,

బోంబాయి మదరస్

అధ్యక్షునిగారి, ఉపాధ్యక్షునిగారి, సభ్యుల గౌరవము.

బర్మా, వర్షురు 80 కు తేలి మొయమోగా బహుశా
 915 తేలి రంగును క్షయము,

చెన్నపురి నగరనిర్మాణము

సంఘమువారి తీర్మానము

మనరాను పోర్టు విస్తీర్ణమున దక్షిణముగా నన్ను స్పృగుచుపోవన రోడ్డునుండి మానమునది మంలెవరకుగల యిసుక స్థలమును నూడకేర్చి వైశాల్యాభివృద్ధి గావించుటకు పోర్టుప్రభుత్వము ఉద్దేశించిరి. ఆఫ్ఫీసువందు నగరనిర్మాణ యోగ్యములు జేయు కనకాళియ గూడగను ఆ యిసుక స్థలము 200 అకరములు గుండుగా నుండును. నగరనిర్మాణ యోగ్యముల ద్రైక కురు ఆర్. చానుగారు, ఆఫ్ఫీసువందు నగరాభివృద్ధిజేయుటకు ఒక విధానము నేర్పించి ప్రభుత్వమునకు చాటుచేసెనె ఆయిసుక స్థలమునకు సంబంధించిన విషయములు చాలావరకు ఆడిన ప్రభుత్వము న దెల్పును. (1) పోర్టు విస్తీర్ణమును తిరి యకరమునకు అధికము జేయుటకు, పోర్టు (ట్రస్టుచానుగారు; (2) కట్టము చాను, కిరస్నీ ఆఫీసు మొదలగువి నిర్మించుటకు స్థలముల నేర్పించుకొనుట; (3) విశాలవిషయములకు గావలసిన స్థలము, (4) పోర్టువద్దనే ప్రభుత్వకార్యాలయము లన్నియు నిర్మించవలెనను ప్రభుత్వోద్దేశము, (5) సాను ఇడియను లైశ్వరవారి అభివృద్ధి నూడక, ఎన్నోనకు వైశాల్యమును పునర్నిర్మాణము నావించుట.

మరియు ఆయన యిట్లు దెల్పును:—3 డిసెంబరు ఆఫ్ఫీసులకు పోర్టు విస్తీర్ణాభివృద్ధికిపై నగరవైశాల్యాభివృద్ధికి అనవసరము గానుండెను. కాని యెల్ల లాభమానిధముగా నుండే నేరను ఆంధ్రవి. కాలపులను కేవలము యెడారిలే నిరుదయోగముగా నుంచి జాగ్రత్తపు ప్రజలకు సముద్రతీరమున నుండుసౌక్యము లేకుండ జేయుటకు పోర్టుగాను. ప్రపంచ పోర్టులనుకల నగరముయొక్క సౌకర్యాభివృద్ధికిని వీలగుచుట్టి ఒక విధానము నేర్పించి లభ్యమునందున్న ప్రాంత రోడ్డునె, చెట్లనునాటి, సముద్రతీరమునందు నిడువుగా తిరిగికిట్టెడి మెలాపురములను కలపు నట్టి ప్రాముమార్గము నేర్పించి, ఆఫ్ఫీసులముల యోగ్యముచేసినచో చాలసమర్థములుగా నుండును. ఇప్పుడు కొన్ని మందిరములను నూడ నిర్మించుటకు వీలగునగునైన ఎన్నోనకుస్థలము చాలక్రిక్కిరిసిగానుండుటచే, యీ యిసుకకాగాను యెడారిలేవలెను. ఓకంటె, విసోకమునకు, పరిశుభముగా గాలిననుభవించుటకు ఆ కయోగ్యమునట్లు జేయవలెను. కాన, ఆఫ్ఫీసువందు మందిరములనుగూడ నిర్మించవలెను.

పద్ధతి

ద్రైకకురుగాను నూదించిన పద్ధతి ఈ విధముగా నున్నది. ప్రభుత్వముచాను చేపాతుకచేరినను విడచి, పోర్టుకెదురుగా యిసుకస్థలమునందు నిర్మించుటకు నూడక కచేరిల న్నామింపవలెను. పోర్టునకును మిలిచి తిరిగేవలెనగుచో, ఆఫ్ఫీసులముల కచేరిలు జేయుటకున్న ప్రభుత్వోద్దేశ్యముల బలముగా విప్పించిన లాభకరముగా నుండును. ఈపద్ధతి ప్రస్తుతము నచ్చుపోయినను ఆచరణలో నుంచినచో, యూనివర్సిటీ స్థలస్థలము మొదలగు సమస్తము నులభిముగా పరిష్కరింపబడును.

యూనివర్సిటీ స్థలము

చేపాతునందు యూనివర్సిటీ అభివృద్ధియెదురుగా నున్న యిసుక స్థలమునందు వీలగునంత విస్తీర్ణము ప్రత్యేకించుట అవసరము. పోర్టు దక్షిణమునుండి (వెనెడెన్సి) కాలేజీ దక్షిణమువరకు గల స్థలము, అనగా పూర్వమునది ఉత్తరమున 50 ఎకరములు దక్షిణమున 80 ఎకరముల స్థానము, యిందులకు ప్రత్యేకించబడును. క్రిష్టియను కాలేజీ, పచ్చప్పకాలేజీ, లై. వై. టెంట్లతోపపుకాలేజీలు యాఫ్ఫీసులకు నాకయోగింతుకొనవచ్చును. నగరమునందు మంచినీరు, నాణేజ్యస్థలములపద్ధతు యీకాలేజీలుగల భాగ్యముగాను.

ప్రాములఅభివృద్ధి

ఇసుకస్థలము పొనునును ప్రాముమార్గము జేయవలెను అట్లుజేసిన కాలేజీలను యూనివర్సిటీలను రాకపోకలు గుల భుమికును. వైచాపేట, మాంబలములకునూ ప్రాము మార్గముల చేసినచో అచ్చట విశాలములములనుండి యూనివర్సిటీ వచ్చుట సులభముగా నుండును. నూతనప్రాముమార్గము (మెరికా మీదుగాగల) జరుగానుండి తిరిగికిట్టెడిలోని ప్రాముమార్గముతో నలియుటకు అచ్చట కంపు తిరుగువలెను. మరియు నూతనమార్గము ఒకటి ప్రాము కాలావగట్టు మీదుగా మైలాపురం, లటసుండిపై చాపేట మాం

మార్గములను చేరవలెను. ఇట్టి నూతనమార్గము నడరాను దక్షిణ భాగమునుండి ఉత్తరభాగమున నున్న హైకోర్టు, కాలేజీలు, పోర్టు కార్పొరేషన్ రోడ్డున గల కార్యాలయములు, చీపాతునందున్న యూనివర్సిటీ నున్న స్థలములకు త్వరలో నచ్చుటకు సులభముగా నుండును. ప్రస్తుతము మెలాపురమునకు హైకోర్టుకు నడచు బ్రాముల బహులపాధ కాదుచేట తన లభిక్కెడి రోడ్డును తప్పిపోవును.

అధిక విషయము

అధిక విషయమును బట్టి చూచినచో ఇందులకు లాభదీ జేయవలెను నిశ్చయము. ఉత్తరమునందు స్థలములకు పుచ్చుకొను భూమిసూక్రమే తమ ఆదాయము. అది బహుస్థలము. ప్రభుత్వ కార్యాలయములు, యూనివర్సిటీ, కాలేజీలు జరుపు పనియందు లాభమునట్టియే యీ పద్ధతియొక్క ఫలం నిశ్చయంపబడును. ఇటువంటి పద్ధతులను ఆచరణనదెచ్చు నపుడు అధికవిషయముకు లాభములను గమనింపవలెను. మదరాసునకు ఇటువంటిస్థలము ప్రకృతిసహజముగా నిర్మించబడి యున్నది. బొంబాయి మొదలగు పెద్దనగరములలో విశేషధన వ్యయముజేసి యిట్టి అనకూలస్థలములను ఏర్పరుచుకొందురు.

సమాధిమునకు చేరువగానుండు మదరాసునగరమునకు చాల సమర్థముగానున్నది. మరియొకర పద్ధతులవలనైన నెక్కువసమర్థములు ఏర్పడగలవన్నచో నాటిని గ్రహించవచ్చును. నగరాంతర్భాగమునకు సమాధిమునకు మధ్యస్థానకు ఈయిసుకస్థలము అడ్డుగానున్నది. సమాధిమునకునకు తక్కువలది నగరము చానికి చేరువగా పోవునుంపవలెను. చాల పట్టణములు ఇట్లు గావించవలెనుచే క్రమేణ సమాధిమునకు గూమై తన ప్రభావతీని పొగట్టుకొన్నది. కొంతకాలములో మదరాసునకు గూడ యాదానిస్థితిరాగలదు.

ప్రస్తుత మున్నరీతిగా చూచిన, అనేకవిధభవనములు విశాలమార్గములను, చెన్న నగరము నూతన మూగదర్శియవారికి పెద్దరాజధానికి ముఖ్యపట్టుమలెగానింపను ఈయిసుకస్థలమునందు ప్రైవేట్ ప్రకారము నగరాభివృద్ధి జేసినచో రాజధానిముఖ్యనగరమునకుండవలసిన లేటు గలిగి అతియనోహరముగా గానిండును.

వై.పేర్సెన్సజెడెన దానుగారిపద్ధతి మదరాసు నగర నిర్మాణ సంఘమువారు కనివారముచాను కంక్రెట్ కచేరిలో అభ్యుత్తుడు కాన్సుగారి సభాధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో చర్చించబడినది.

పోర్టుప్రభు అభ్యుత్తుడగు క్లైలు బ్రాదుఫర్డు లెస్లీగారు ఈ పద్ధతి పోర్టుప్రభువారికి అనకూలముగా నుండవలెనెప్పి. ప్రతి 14 యేడ్లకు మదరాసు వర్తకము అభివృద్ధిజెంది, పోర్టు అవరణ సభకముజేయుటకు ఆసక్యకర గలుగుచున్నది. ఇప్పటికి ఎంత అభివృద్ధియు కావలసియున్నచో ఆయన నిశ్చయించుకొని యుండెనకాని, యిటువందు యెంత అధికస్థలము కావలసి యుండునో దెలియదని ఆయన చెప్పెను.

మదరాసు సమాధిరము ప్రజల కనోద, సాకార్యములకై ప్రత్యేకముగా నట్టి యుంచవలెనని ఒక తడికాచలం చెట్టిగాను జెప్పిరి. పోర్టు ప్రభువారు గాని, యితర కంపెనీలుగాని సమాధిరమున నేమార్గము స్థలము నాకమించినవర్జల సౌఖ్యమునకు భంగము కలుగును. ఆఫ్ఫీసు మొదలైన అధినమకునో సామాన్యజనులు అందుకావలెటకు విజుండను 20 యేడ్లక్రిందకు కాసిమోదునందు అనేక మంది జేదకారము నికలించుచుండిరి. పోర్టుప్రభువారి స్థలము నాకమించినచోడ జే చారు తలచుచేటుబడిరి. ప్రతి పొరుగును నికలముల చావులను అసాధించుటకు ఆకాళ ముందుట్లు యోగ్యముజేయున్నచో మరల కాసిమోదురితిగా జరుగునటు నిశ్చయము.

ప్రాము కంపెనీద్రైకకురు జోన్సుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. ప్రాముమార్గముల సభివృద్ధిజేయవలెను నూతన మార్గము చేయవలసిన స్థలము కొన్ని సంవత్సరములకు కంపెనీవారికి నుత్తీనుతలెనని తెల్పిరి. అట్లుజేయవచ్చునో నిశ్చయం నేర్పరచి లాభము లేక. మార్గముల సభివృద్ధిజేయవలెను నిర్మించబడవలసిన మంలెల కను వ్యయము చాల అధికముగానుండును. నూతననిర్మాణములకు లాభము నచ్చునని నిర్ధారణ దెలిసిన కాని లండనులోనుండి మరుపు జరపదుట అసాధ్యము. ప్రాములకు పోటీగా మోగారుబహుళు నడచుచున్నది. ఇట్టియెడ కంపెనీవారికి లాభకరముగా నుండెను.

చర్చ జరిగినదప పోర్టుప్రభువైశాల్యమభివృద్ధి జేయుటకు జేసినస్థలము లేదుగాన మానమునదిరుట్టుఇసుకస్థలము పో

నగరాభివృద్ధి

ఆర్. చానుగారి ఉపన్యాసము

నిన్న సాంఘికము వై. ఎం. సి. ఎ. హాలులో ఆర్. చాను నగరనిర్మాణకాళి ద్రైకకురుగాను నగరాభివృద్ధిగూర్చి పఠములను జూపుచు ఉపన్యాసించెను. ఎస్. కె. జ్యోతిబాబాయీ ఐత్యురుగాను సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

ఉపన్యాసములు, నగరనిర్మాణపద్ధతి అనగా నోవిధము గుండుడియని దెల్పిరి. అచ్చటి వ్యాసుల నాకుంతరమున, ఆలోగ్యము సభివృద్ధిజేయును, సాంద్ర్యమును కాపాడును, కలిక్రామిక విషయముల సభివృద్ధిజేయును. పట్టణములలో జనసంఖ్య అభివృద్ధిజేయుటకు ఇదికోర్కెనగును. ఇత్యుది పురాతనమునండి గల పద్ధతిగాని, నూతనముగా చేపాతునదిగాను.

నగరనిర్మాణపద్ధతి చరిత్ర, ఆదంబరముగా నివసించు ప్రభువుల జీవితము ననుసరించి నుండెను. చారుతము నివాస భవనములు కోటలవలె కట్టుకొనుటయే కాక, ఉత్సవములకు విశాల మార్గములు, విసోకములకు పూర్వములు నేర్పరుచుచుండిరి. ఈపద్ధతి పూర్వము అభివృద్ధి గాంచుటకు రెండవకారణము సంరక్షణము. చాల నగరములందు చుట్టుపొరలము కందకము లోన విశాలమార్గములు, బహుళ స్థలములందును. బహుళస్థలములందు మదరాసులో వలెనుండిరములు నిర్మించుట ఆటంకములుండెను. మరియు ఇండియాలోని యితర ప్రాచ్యజేతములందును, నగరనిర్మాణము నుక విషయముల నాధారపడి యుండెను. దేవాలయములు నాటికి చెరువులు, తోటలు, రథములను చుటకు మార్గము లేర్పాటు చేయుటతో నగరము నిర్మించబడును. ప్రస్తుతము వారికతి అభివృద్ధిజెందుట కోడనే, ప్రజానరిపాలనలకు ప్రభువులఅధికారము కలించింది. జేతములందుగల విశిష్టత్యముచే జట్టుములకు పరస్పరైరము కలించి కందక్షించుటకు ప్రాకారము లనావశ్యమైంది. ఇతర విషయములచే మరల విస్తృతములు ఆచారములనుగలచింది. కాన యివన్నీయు పూర్వమువలె నగరనిర్మాణములకు సహజభూములు కానేవు.

కాని ఆధునిక నగరనిర్మాణపద్ధతియు ప్రభువుల స్వలాభాచేత, శక్యపులవారినుండి కప్పించుకొను యుద్దేశములైన ఆధారపడలేదు. పురజుల యాసన్నుందిసౌఖ్యము, కనోకము కాస్త్రు సత్కరము గు పురాభివృద్ధి మొదలగు నాటివై నాధారపడియున్నది. ప్రభుత్వము కంపెనీ వ్యక్తులకు కట్టము కలిగించుట గన్నటిను ఆచరణముగలచిందచో సంఘమునందటికి లాభకరముగ నుండుటకు సాదేనాములేను. వ్యక్తిజేతమును సంఘజేతమును ఒకచానితోనొకటి యేకీభవించబాలవు. రెండును యేకకాలమున గుండుట అసాధ్యము.

వివిధ ఉపన్యాసములు, పూర్వము భారతజేతమున ఆచరణమునందుండిన నగరనిర్మాణ పద్ధతులముందలి వై పుణ్యమునగూర్చిజెప్పి, మదర, తంజావూరు, కలకత్తరము మొదలగునవి ప్రపంచములకును కాస్త్రీయనగరనిర్మాణమునందు అదర్శములుగా నున్నవి జెప్పిరి.

ఉపన్యాసాంతమున ఆయన, నగరనిర్మాణ పద్ధతి నేర్పరుచుట చాలచీకాకు పనిజనియు, అనేకయిష్టములు వ్యతిరేకాభిప్రాయములు గలుగుచుండుననియు, ప్రపంచజ్ఞానము చానుగా నుండవలెననియు, జెప్పిరి.

అభ్యుత్తులు ఉపన్యాసముల సభివృద్ధిండును, మదరాసు ప్రాంతములను గూర్చి మరియొక ఉపన్యాసమును ఒకంగలెనని గోరిరి.

అభ్యుత్తులకు మండము లర్పించుటతో సభముగిసినది.

బాబరు అకాలీ నాయకుని అరెస్టు

బాంబు ప్రేలి గాయములు లెగిలివవారు

భగ్వాసింగును ఆరెస్టు చేసినపుడు బాంబుప్రేలి గాయములు తగిలిన కార్తనుగారి కాలుకస్త్రము చేసిరి. ఆంధ్రునిది యి: కను ఆదోళనమును కలిగించుచునే యున్నది. జ: కినుగారికి ఆలోగ్యము కలుగుచున్నది. (ఆ. వై)

రుక్మిణునకు విడిచిపెట్టి దానుగాను నూదించిన పద్ధతి యాలాచించుటకు వేగో వాయిదా నేర్పరుచుటకు అసభవారు నిశ్చయించిరి. ఆపద్ధతియందు జేయవలసిన మార్పులు చేసి: పిదప తిరిగిపూర్తిగా విచారించబడును. మరియు ప్రజలు సమాధిరము: కు పోయినోదముల నానందించుటకు భంగముకలిగించుపద్ధతి ననుసరించి పోర్టువైశాల్యము సభివృద్ధిజేయుటకు వీలులేదని గూడ నిశ్చయింపబడినది.

గురుద్వారా సంఘసభ్యుల అరెస్టు

డాక్టరు కిచలూగారి ప్రకటనము

ఈ నెల 28 వ తేదీని సోనమూల కాంగ్రెసు నాయకులలో కొందరు సహచరమై ఆకాలీనాయకుల వందనని అరెస్టు చేయుట వలన కలిగిన ఫీదీని గూర్చి ఆలోచించితి. పండితులగుమోహన మాలవ్యా, పండితులై లాల్ శాస్త్రి, లాలాబజపతిరావు, మాలానాఅబ్దుల్లా అజదు, శ్రీమతిసోనీదేవి, డాక్టరు అన్నారీ, డాక్టరుచలూ గార్లు సీక్రెటరీలు కేసుల విచారణలో సహాయము చేయుటకును ఆకాలీ సంఘము వారు కొరకు ఇతర సహచర కార్యముల నన్నిటిని నెరవేర్చుటకును సిద్ధముగా నున్నామని వారికి తెలుపుటకు నిశ్చయించితి. కేసుల విచారణలో సహాయము చేయుటకు గూర్చి అ. భా. కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ ఒగిసిమ్మట రూఢిగా తెలిపెదమని డాక్టరు అన్నారీ డాక్టరు కిచలూగార్లు నుడిచిరి. దీనిం బరు నెల 10 వ తేదీని ఆమృత సరు లాఖిలి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుపవలెననియు అప్పుడు ఆయా రాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు కొందరినూడ ఆసభకు ఆహ్వానింపవలెననియు పంజాబరాష్ట్రీ అ కాంగ్రెసుసంఘమువారు అ. భా. కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు కొందరినియు ఈలోగా ఆకాలీనాయకుల కేసులనుగూర్చి పండిత మోలీలాల్ శాస్త్రిగారు చేయదగిన సహాయము చేయవలెననియు నిశ్చయింపబడెనని డాక్టరు కిచలూగారు 29 వ తేదీని సోనమూలండ్ల తంతివార్త నుడిచి (అ. (నె)

పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షత పండిత సంతానంగారు రాజీనామా నిచ్చిరి

పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షత పదవికి పండిత కే. సంతానంగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. లాలా బజపతి రాయగారిని తాత్కాలికముగ అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ త్వరలో జరుగును. అప్పుడు అధ్యక్షునియొజ్జము జరుగును. (అ. (నె)

నాగపూరులో మతకలహములు

హిందువుల అరెస్టులు
నాగపూరులో మసీదుపై హిందువులు దాడులువాయించునాడని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుచేసినను 30 వ తేదీని మరల కొందరు హిందువులు ఆస్థానంఘమును గావించిరి. అందుని అరెస్టు చేసిరి. హిందువులను మహమ్మదీయులను ఆలోకము లభిముగనన్నది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు భిలాభకు సంఘములవారు కలసి ఆలోచించి చేసిన నూచనలకు మహమ్మదీయు లంగీకరింపలేదు. (అ. (నె)

జిల్లీస్వరాజ్యసంఘము బాబూ వ్యారే లాలుగారు

29 వ తేదీని జిల్లీ య స్వరాజ్య పత్రిక ము వారి బహిరంగ సభ జరిగినది. బాబూ వ్యారే లాలుగారు స్వరాజ్యపత్రికమువారి కరవు. భారత కావన సభకు అధ్యక్షిగా నిలిచిరి. అని ఆ సభలో ఆంధ్రాలీగాయ నుడిచిరి. తాను స్వరాజ్య పత్రికమువారి నియమములకు ఒడ్డున నయ్యెనని ప్యాకేలాలు గారునూడ నాసభలో నుడిచిరి. (అ. (నె)

జరియతులు ఆరబుదినము

నవంబరు 16-వ తేదీ

నవంబరు నెల 16 వ తేదీని జరియతులు అయి 2 నోక్స్ కు మును జేరముదలి మహమ్మదీయులందఱును ఒరుగవలెనని అ. భా. భిలాభర సంఘమువారు నిర్ణయించిరి గాన ఆనాడు మహమ్మదీయులందఱు నూడ నా ఉక్తివమును జరుపవలెను. పుణ్యక్షేత్రముల వాణీసతను తొలగించుటకు మహమ్మదీయులు మహమ్మదు సాహీబ్ దీక్షబూనిరనుట కీ ఉక్తివము జనుపవలెనగా జరుగుటయే నిశ్చయము కావలదు మాలానా అబ్దుల్లా అజదు, డాక్టరు అన్నారీ, డాక్టరు కిచలూగార్లు ప్రకటించిరి. (అ. (నె)

మాలానా షాంకతాలీగారు

అహమదాబాదులో తెలిసినవిషయములు

ఒక క్షత్రియవీరభరి. అహమదాబాదులో షాంకతాలీ గారిని సంస్కృతంగా వారియు నుడిచిరి. నేను ఉడుతాభ క్షిలో భరతమత నారాధించుచుండుంటి అన్నదను తేజనీశువను ఆ దృష్ట వ కేసు న నాకోక అను జుడు ల భిం చేను. నా అనుజుడు అంగదేశ్వరన కేసివుడు మేము తెలుసు చేర నాలనుండి వెలువడిన పిమ్మట భగవంతుడు నాకోక అగ్రజుని గూడ ప్రసాదించెను. నాలుగజుడెలో నేను వేదగా తెలుపబు లేను. నా అగ్రజుడును నానాయకుడునీగు గాంధీమహాత్ము డొమకను చాలనుజుడగు మాలా నా మహమ్మదాలీ యొక వింకును నన్ను పొదిచియుండ నేను వారి నడుమ నిలువకొని యుంటిని. నీని నుకొని అణు మాత్రము తేజనీశే దీక్షి మాలు నన్నెంతయో కొనియాడసాగిరి. హిందువులు, మహమ్మదీయు లు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు, ముస్లిం మారందఱు నూడ నాపై ప్రేమాభ్యుదయము వర్షించిరి. నాభారతసోదరీయ లులు మాపిన అత్యగ్రహమును నేను నాదీరికలకున మరుగనా యెను. దానినిస్వయంచుండుటవలననే నిరంతరము సౌఖ్యోల్లా సములను నలిగియుండ గలుగుచున్నాను. వారిచోయియుతోను పరమేశ్వరని ప్రార్థనలను ఎరవాడె చేరనాలయందున్న నా నాయకునకు నేను చేసినపని మాపవలసిన భాగ్యత నాపై నుండుటవలనన సోదరి నగు తేజదీమ్మరి చేయగలిగెనత మాత్ర ము పనినై నేను చేయగలుగవచ్చునని ఆశించుచున్నాను. ఇ క నానెలవులు గడచిపోయినవి. చేయవలసినపని అత్యధిముగా నున్నది. దైవాను ప్రసాదమునో నావిధి నేను నిర్వర్తింప గలుగిదును.

కారాగృహసంభవము

నేను చెరసాలలో చెప్పినవని చేయలేదను నిడమగారు నేనుపనిచేయుటకు నిరాశించిలేదు నతంబున నెల మొదటితేదీ నుండిమార్చి నెలఖరువరకునూడ నేనుపనిచేతిరి. పిమ్మటవారు పరీక్షచేయ ప్రారంభించిరి. చొక్కా యివారు తినిచేసి లంగ్ టినినూడ వదులుచేసి దేనినినూడ నెక్కడను దాదలేదని మాపు టకు ప్రతిభే దియు చుమాకవలెన. నే నీనీచరీకు కంగీరింపక పనిచేయన తెలిపితిని. పనిచేయనివారిని కొందలతో కొత్తకల. ఆకొరదాబెట్టులను తినుట ఉద్దేశించియే నే నట్లుచేసితిని గాని వారలతో నన్ను కొరదాలతో కొట్టరైరి. ఈవిషయమున నేను నా నాయకునిపట్లగాక మాలానా నాజరకు మోహనీగారిపట్ల నే నానుభూతిని చూపుచున్నానని మాతాలీగారు నుడిచిరి 28 వ తేదీ ఉదయమున వారుదరును అహమదాబాదునుండి ఆశ్చర్యకు బహుళుడై వెల్లిరి. (బొంబేక్రానికలు)

సోనిపేటలో మతకలహములు

జిల్లీ సమీపమున సోనిపేట అను పట్టణమున హిందువుల కును మహమ్మదీయులకును విరోధములుగా నుండుటచే రామలీల ఉక్తివమును జరుపవలె లేకపోయినది. ఆపట్టణమునందలి హిం దువులు కొరగా క్రధానందస్వామి ఆచటి కేగి బహిరంగసభలో నుభ్యసింకెను. రెండుమతములవారకు మైత్రికలిగియుండవలెనని స్వామి బోధించెను. హిందుసంఘములవలన ఎవ్వరిని అపకార ము కలుగదని స్వామి నుడిచెను. (అ. (నె)

బొంబుదు మ్యునిసిపాలిటీ ప్రధానోద్యోగుల రాజీనామా

బొంబుదు మ్యునిసిపాలిటీ వారు మాలానా మహమ్మ దాలీగారికి పన్నాపరము వొసంగుటకు తీర్మానింకగా, జిల్లాకలక్టరు ఆతీర్మానమును రద్దుచెను. అందువలన అధ్యక్షు డును ఉపాధ్యక్షుడును వెనుకటి అధ్యక్షుడును నూడ రాజీనా మా ఇచ్చిరి

మేర్ జార్జి లాయిదుగారు.

మోర్స్, అక్టోబరు 29.—మేర్ జార్జిలాయిదుగారును కల్యి యు నేడచటకువచ్చిరి. కుధ్యాన్నయ మోర్స్ భావూరుసాహె గారికిని, గవర్నరుగారికిని అన్వీత్యమును రాకపోకలు జరిగెను. గవర్నరుగారు లాయిదుగేటు కేంబుస్థాపనము గావించిరి సాంకృతికము రాజోచితమును విందు గావించబడెను. పిదప ప్రభు దంతకులు ప్రంగప్రభు బహుళుడై వెల్లిరి. (అ. (నె)

వింతలు - విశేషములు

ఏనుగవసిబట్టుట

ఒక మనుష్యుడు 1000 గజకుల దూరమున నుండగ నే వాసననుబట్టి గుర్తింపగలక క్రి విగలకుట కలదు.

* * * * *
నాలుక వ్యాధి వ్యర్థలో కురుగును

నాలుక కేదెంవ్యాధికిగి. చో కక్కిన అంశముల చ్యాధికంకె 3 దుశీఘ్రి గుగా కుదురును.

* * * * *
హెయిరు స్ప్రింగులకు హెచ్చు నెల

ఒకటన్న ఉమ్మలో హెయిరు స్ప్రింగులను చేసి విక్ యించినచో 1,616,458 పాణలు వచ్చును. ఒకటన్న నూకము గలబంగారమునకు నూడ నంత సామ్యురారు.

* * * * *
గొప్ప హాయజముని

లండను: కాట్ కాట్టుల వారికి వేలకొలది యిండ్లు 7 ల వు. వారియిండ్లలో 117000 మంది క పుర మున్నాడు. వారివలన సాజుట 760000 పాణలు యిడ్లబాడు. ఆవాయము కచ్చు చున్నది.

* * * * *
పోపుగారు, శ్రీమంతులు

శ్రీమంతుల పోపుగారిని మామోరెనవో మెడ ముక్కులు నీలరు డిలు గూడ కమ్ముంటు గానును తొడుగుకొనవలెను. వెడ్లి ఉగ్రములు (పథానపు) ఉంగరములు తప్ప లక్కిన ఉంగరములను చేతిమేజ్లోకను తొడుగుకొనరాదు.

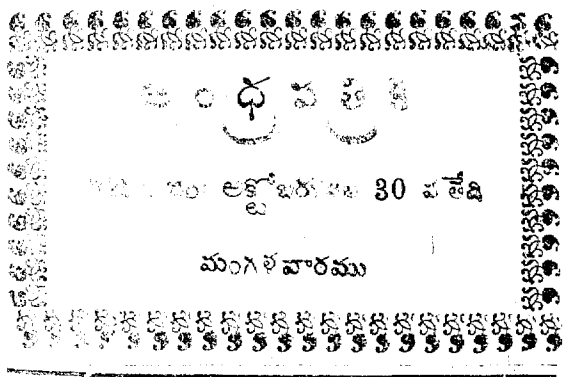
* * * * *
మిక్కిలి గొప్ప తెలస్కొపు

ఈమారదర్శి యగ్రము దక్షిణ కాలిఫోర్నియాలో మాటు విల్సనులో నున్నది. ఒకనక్షత్రమును దానితో చూచిన విడిగా చూచిన ఆకృతి కంటె 250000 రెట్లు అధికముగా నని కనపడును. 240000 మైళ్ల దూరమునందున్న చంద్రుని దానితో చూచినచో వెయ్యిమైళ్లలోపు దూరమున నున్నట్లు కనబడును

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0
హిందీ ప్యాకేట్టు డిక్షనరీ 0-0-0
తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట
నిలయున నులభతైలిని ప్రాయబడినవి.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టినిధి, ముద్రాను.

దంతశూల హరి
వెల నీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0
దంతశూలకు వైద్యము, రసపట్టు, పుష్టిపన్నులు, కుల్లిక కదిలిక దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట దుదిని మందులో తడిపి నెట్టిక నొప్పి వెంటనే పోవును.
దంతమార్గము — పండ్లపోటు తీపులకు మంచిపొదుము చక్కని డబ్బీ 1-కి అణాలు 0-2-0
కుప్పకు తెలము
డబ్బీ 1-కి వెల దు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈతెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుప్పలకు రాయుటకు ఉపయోగించును
జీరర సాయనము
అజీర్ణమువలన భుజించిన కస్తువులు రక్తమునకు సుగా మూవు. అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము లందు రససాయము క్రమముగ నలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయాపు డీదించును. 26 మౌక్రల డబ్బీ వెల యు 1-4-0.
ఆమృతాంజనం డిపో. మదరాసు - బొంబాయి.

సహాయనిరాకరణధర్మము

జిల్లా కాంగ్రెసు సభా తీర్మానమువలన, దేశమున కెట్టి మేలుగలిగెనో, సహాయ నిరాకరణధర్మ మెంతవరకు కాపాడబడెనో యూహించుట సులభము. శాసనసభలను బహిష్కరించవలసిన వారికిని, వాని లోకలకుబోయి భగ్నము జేయవలసిన వారికిని జిల్లాలో గుడిరెన సమాధానము ఉభయ వక్షములకును లాభము గలిగించకపోగ, ఇతరులు చెలరేగుట కవకాశము గలిగించెను. జాత్యైక్యత బలపడుటకు మార్గగ, విచ్ఛిన్నమగుటకు మార్గ ముద్భవించును. ఉత్తర హిందూస్థానమున హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు పొడసూపినటులనై, దక్షిణదేశమునందు కులభేదములు మరల రాజకీయరంగమున ప్రాముఖ్యము వహించుచున్నవి. ఏకాభివా రా శాఖవారిపై సభిమానముజూపుచు, దేశభ్యుదయమును గమనించకున్నాను. ఎన్నికల కొకదారిగాని దొంగగాని కనపించుటలేదు. ప్రస్తుత స్థితిగాంచి స్వరాజ్యపక్షము వారునైతము నిరాశ జెందుచున్నారు. స్వరాజ్య పత్రిక యందు గూర్చి వ్రాయుచు, "మద్రాసు రాజధానిలో ప్రస్తుత పందర్భములలో స్వరాజ్యపక్షమునకు విశేషావకాశము లుండవని మొదటినుండియు తెలిసిన సంగతే. కాని ఇంతి బొత్తుగా లేకుండురని యనుకొనలేదు.లోపల ప్రతిష్టంభించు ప్రతీకమును స్వీకరించువారు మన జిల్లా పండ్లెండుగు రభ్యర్థులలో నొక్కరునులేరు. తెలుగుముగ నూరకుండుట యే మన కర్తవ్యము," అని హెచ్చరించినది. రేపటితో వొట్ల అడాడి తగ్గిపోవును. గాంధీమహాత్ముడు జయలుకుబోయిన దాదిగ, సహాయ నిరాకరణధర్మము కలుచలడెనుటకు పండియములేదు. ప్రజలదృష్టి వేరు విషయముల వంకకు మరలింపబడెను. జిల్లా సభ జరుగువరకు, శాసనసభల ప్రశ్నవిషయమై వాదప్రతివాదములతో కాలము గడిచిపోయెను. ఆపిమ్మట వివాదము లంతరించినను, సహాయ నిరాకరణధర్మము ప్రజ్వలింప లేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమము కట్టుదలతో జరుగలేదు. ప్రస్తుత సంభ్రములలో ప్రజల తేలికముగ సంచరించవలసిన నోతెలియక కరితపించుచున్నారు. ఎన్నికల పందర్భమున దేశని ప్రమాణముగ ననుసరించుచుండవలయునో ప్రహింజాలకున్నారు. శాసనసభాభ్యర్థులును వారి స్నేహితులును వారి వారి యిచ్చినచ్చియుల బోధించుచున్నారు.

బాంబాయి క్రాంతికులవంటి అసహాయవాద పక్షంలో నిటీవల చెలరేగిన వివాదము గాంచిన, దేశములో గలిగిన గంద్రగోళము విడితమగును. జన్నాగారు సహాయ నిరాకరణోద్యమానింభించుచుండియు కాంగ్రెసు సంఘమున చల్లనక వెదొలగియుండిరి. వారి సామర్థ్యమును తెలిపి తేటలను ఎవరును శంకింపరు. సహాయనిరాకరణమార్గమువాకిగిట్టదని మాత్రము వారి వైఖరి దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు బాంబాయి పురమునకు హుస్సేన్ లాల్ యను మహమ్మదీయ ప్రముఖుని సామ్రాజ్య శాసనసభా

భ్యర్థిగ నియమించిరి. ఇతడు కాంగ్రెసు సభ్యుడు. స్వరాజ్యపక్ష నిబంధనల సంగీకరించెను. జన్నాగారు గూడ యీ స్థానమునకే అభ్యర్థిగ ప్రయత్నించుచున్నారు. శాసనసభకు పెద్దపేరు గల జన్నాగారిని వంపుటయూ, లేక లాల్ బాగి కవకాశ మిచ్చుటయూ ప్రశ్న యుదయించెను. స్వరాజ్యపక్షమున శరణపోయినను, కాంగ్రెసులో ప్రవేశింపకున్నను, జన్నాగారిని శాసనసభకు వంపవలయు ననియు, అతని ప్రత్యర్థి స్వరాజ్యపక్షము వారయినను తమ ప్రయత్నమును మానుకొనవలయు ననియు, బాంబాయి క్రాంతికులు సత్రిక వాదించ దొడంగెను. ఇందువిషయమై నా పత్రికలో వాదప్రతివాదములు చెలరేగెను. ఇటులనే యితర ప్రదేశములందుగూడ ధర్మపందేరము లుద్భవించుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థి లేనిచోటుల ఏమి జేయవలయునను సందేహము ప్రబలుచున్నది. తుట్టుతుడకు కులాభిమానము, సంఘాభిమానము వైకి వచ్చి బ్రాహ్మణేతరాభిమానమును గూడ మూలద్రోయుచున్నది. జాత్యైక్యత బలపడవలసిన సీ సమయమున, మరల అంతఃకలహములు ప్రబలుట, ఎట్టి దేశహితై కాభిలాషికైనను విపాదము గలిగించక మానదు. రేపటి ఎన్నికలు ఎటుల ముగిసిన సరియే. అందు విషయమై యోచింప నక్కరలేదు. సహాయ నిరాకరణధర్మమును మరల దేశమున వ్యాపింపజేయు టిటులను ప్రశ్న, ఎల్లర మన హలను యావహించుట యవసరము. శాసనసభలకు బోయి వానిని భగ్నము చేసెడి వారయినను, శాసనసభలను బహిష్కరించెడి వారయినను, సహాయనిరాకరణ ధర్మమును రక్షించుట భావ్యము. గాంధీమహాత్ముడు హిందూదేశమునకే గాక ప్రపంచమున కొనిగిన అమూల్యపు సాధనమును విడనాడుచో, ప్రజలకు గలిగెడి నష్ట మింతంత యనుటకు వీలులేదు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి, వేరొక ధర్మబద్ధమగు సాధనను నిరూపించినవారు గనుపించరు. సహాయనిరాకరణము యొక్క మూల సూత్రమును మరియొకమారు ప్రజలు మననము జేయవలయును.

సహాయనిరాకరణ ధర్మము, మహాత్ముడు నూతనముగ సృజించినదిగాదు. ఇది భారతవర్షమున అనాది సాంప్రదాయ సిద్ధమయినది. భారతీయులు దేశని ప్రధానముగ భావించిరో, అట్టి ముక్తిని సంపాదించుటకు, వారీ మార్గమునే చేపట్టిరి. "సత్సంగత్వే నిస్సంగత్వం, నిస్సంగత్వే నిర్దోహత్వం, నిర్దోహత్వే నిశ్చలతత్వం, నిశ్చలతత్వే జీవన్ముక్తిః" అని ఆదిశంకరు డుపదేశించిన నిస్సంగమార్గమును, ప్రస్తుత సహాయనిరాకరణ మార్గము అనువదించుచున్నది. మోహముచే నావరింపబడిన భారతజాతి, పారతంత్ర్యభ్రమనుండి దప్పించుకొనవలయు ననిన, నిస్సంగత్వము నవలంబించుట ధర్మము. సంగమువలన ఎట్టిసప్తము లుదయించునో భగవద్గీతయందు శ్రీకృష్ణు డిటుల వివరించెను. "ధ్యాయతోవిషయాన్ పుంసః సజ్జస్తేషుపజాయతే । సంగాత్పాజాయతే కామః కామా త్రోధోభిజాయతే । క్రోధాద్భవతి సమ్మోహఃసమ్మోహతో స్మృతివిభ్రమః । స్మృతిభ్రంశా ద్బుద్ధినాశోబుద్ధినాశాత్ప్రణశ్యతి॥" సంగముచేతనే కోర్కె గలుగును. కోర్కె నుండి క్రోధమును, క్రోధమునుండి సమ్మోహమును, సమ్మోహమునుండి స్మృతివిభ్రమమును బుట్టును. స్మృతివిభ్రమమువలన బుద్ధినాశము గలుగును. బుద్ధినాశమువలన, మరణము గలుగును. స్వరాజ్యానుభవమున కెట్టి యాటంకములు గలవో, స్వరాజ్యానుభవమునకును అట్టి యాటంకములు గలవు. ఆముష్మిక మోక్షార్థి ఎట్టి విఘ్నములనుండి

తప్పించుకొనవలయునో, ఐహికమోక్షార్థియు అట్టి విఘ్నములనుండి తప్పించుకొనవలెను. ఉభయులును చెడుగుతో సాంగత్యమును విడిచిన గాని, మోహమునుండి తప్పించుకొన జాలరు. మోహము దొలగిన పిమ్మట నిశ్చయబుద్ధి గలిగి మనోరథసిద్ధి గలుగును. సహాయనిరాకరణ మార్గావలంబనోద్దేశము, పారతంత్ర్యభ్రమను ప్రజల మనములనుండి తొలగించుటయే. ఇది తొలగనిచో, ఎంత కష్టపడినను ఎన్నియార్యాటముల జేసినను ప్రయోజనము గలుగదు.

విశుద్ధసహాయనిరాకరణవాదులు, శాసనసభా బహిష్కారముగూర్చి కట్టుదల జూపుట, కొందరకు చేదస్తమక్రింద దోచెను. కాని, చెడుగుతో సాంగత్యము జేయుటవలన గలిగెడి నష్టములను వారు గుర్తించి యే, వారంతటి కట్టుదల జూపిరి. మరల చెడుగుతో సంబంధమును గలుగ జేసికొనుటవలన మోహ మతశయించి, పారతంత్ర్యభావము బలపడుననియు, స్వరాజ్యసిద్ధి దూరము బోవుననియు, వారు గుర్తించిరి. వారికే గలిగిన భయ మూరకపోలేదు. గతించిన దానికొరకు విచారించక, మహాత్ము డుపదేశించిన సహాయనిరాకరణధర్మమును మరల వ్యాపింపజేయుటకు ఎల్లరు నడుముగట్టుట యావశ్యకము. నిస్సంగత్వమునకు సత్సంగత్వ మెటుల యవసరమో, సహాయనిరాకరణమునకు అంతస్సహకార మటుల యావశ్యకము. భారతీయులు ఒకరితోనుకరు పోరాడుచు, సహాయ నిరాకరణము నవలంబింతుమనట, పరిహాసాస్పదము. అంతఃకలహములు దొలగిన గాని సహాయనిరాకరణము ఫలప్రదము గాజాలదు. జాత్యైక్యతను బలపరుచుటకు, నాయకులు సగృహీతుల నుపయోగించుటకు తరుణ మాసన్నమయినది. దేశ విముక్తిని మనఃస్ఫూర్తిగ గోరువారెవరును తమలో తాము కలహించరు. పెరవారు జోక్యము కలుగ జేసికొనుట కవకాశ మొసగరు. తమ ఎదుటనున్న సారాంశ మేమి? తాము జేయుచున్న పనియేమి? ఈ సంగతులగూర్చి తలపోయు వారెప్పుడును, అంతర్విభేదములను విస్తరింపజేయు బూనుకొనరు. ఏ సంఘమువారాసంఘపు డైమమునకై పాటుబడునపుడు దేశభ్యుదయమునకు భంగము కలిగింపని రీతిని ప్రవర్తించవలెను. అన్య సంఘములవారిని, అన్య మతములవారిని పోదరులవలె ప్రేమింపజాలనివారు స్వరాజ్యార్హత గనుపరుపజాలరు. ఎవరి లాభ డైమములను మాత్రము వారు పాటించుచు ఇతరులకు నష్టము గలుగజేయు యెత్తించువారు దేశ మారకు తీరని ద్రోహము గావించుచున్నారు. ఒక సంఘమువారింకొక సంఘమునకు కష్టము గలిగినపుడు తోడ్పడుచు, అవసరమగునపుడు వారి కొరకు త్యాగముల గావించుటకు సంసిద్ధులైనగాని, భారతజాతి బలమును సంపాదించనరదు. భారత జాతి బలమును సంపాదించినపిమ్మట, దానిస్థిరంకల్పము నేరును అడ్డగించజాలరు.

ప్రస్తుత సమయమున సహాయ నిరాకరణ ధర్మము కొంత మరుగుపడినను, అది మడుగంటలేదు. అక్కడక్కడ నది తన నిజ తేజమును జూపుచున్నది. సహకార వాదులలో సహకార ప్రయోజనము గూర్చి నిరాశగలిగినది. వారు నైతికము, నిరాకరణ పథమే శిరస్థామని సిద్ధాంతమునం దంగీకరించుచున్నారు. వేరొక మార్గమును జూపజాలకున్నారు. స్వరాజ్యసిద్ధిగల ఆటంకములు దొలగనంతవరకు సహాయనిరాకరణ మడుగంటజాలదు. సహాయనిరాకరణ ముద్భవించుటకు గల కారణములను తొలగించు చిహ్నము లను ఫరిమార్చుట కధికారవర్గము బ్రయత్నించు

వరకు, పరిశీలనలు మారబడవు. సహాయనిరాకరణ ధర్మమును చేపట్టి దేశభక్తులు కలుపుకు తేసిన త్యాగములు ఊరకబోవు. తాత్కాలికముగ గను పించెడి మేము తొలగి, స్వాతంత్ర్యతేజము నిండు శీతలతో ప్రకాశింపక మానదు. అలీ సాదరులు సరాళకెంద లేదు. అపత్సమయమున మహమ్మదీయులకు హింసపు లాసర్పిన సహాయమును మరువ వలదని, మాలానా మోకతాలిగారు సోదర మరస్తు అను హెచ్చరించిరి. హిందూ మహమ్మదీయుల సంయోగమును బలపరుచుట కష్టము గాదనియు, త్వరలో నియ్యది నెఱవేఱుననియు, మాలానా మహమ్మదాలిగారు ధైర్యముతో బలికిరి. అలీ సాదరుల విశ్వాసము, భారతీయులలో విశ్వాసమును పురి గొల్పునని లెలచెదము. మహమ్మదాలిగారు దెలిపి నటుల, ప్రజల మనములనుండి జయలు భయము తొలగినది. ప్రభుత్వమువారు దీని నికను తొలగించుటకు మిగుల తోడ్పడుచున్నారు. ప్రజలలో నైకిమత్తముగూడ బలపడు నెడల, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుటకు కాలమెంతయో కట్టదు. ప్రస్తుత పరిస్థితు లాశాభంగకరముగ నున్నను, నిరాశకు తావు లేదు. సహాయనిరాకరణ ధర్మమును కాపాడుటకు నాయకు లెల్లరును తమ శక్తిని భారబోయుచో అతి శ్రీఘ్రముగ నిక్కార్మము నెఱవేఱును. శేష టితో ఎన్నికల గడవిడ ముగియ నుండుటచే, గాంధీపక్షము వారితోపాటు స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ సహాయనిరాకరణోద్యమ వ్యాప్తికై కృషి నలుపుటకు స్వేచ్ఛగ నుండురు ఉభయపక్షములును కలిసి, నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణము కొరకు పాటుబడుటకు వీలుండును. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ జరుగులోపల, ఉభయపక్షముల వారును తమతమ బాధ్యతలను గుర్తెరిగి గాంధీ మహాత్మునిపై నిజభక్తిజాపి, అతి దుపక్షపాద ధర్మము ననుష్ఠించుచో, నూతన వికాసముతో దేశము మరల తేజిల్లగలదు.

స్వపరిహారసమస్య: మరియుక ప్రయత్నము

స్వపరిహార సమస్యను పరిష్కరించుటకు, మరియుక ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. బ్రిటీషు వారు అమెరికావారి సహాయము గోరుచున్నారు. అమెరికావారు సందిగ్ధముగ జవా బిచ్చిరి. ప్రాన్సు గూడ అర్థాంగీకార మొసగిరది. కాని, ఇందువలన ఎంత ప్రయోజన ముండనో, వెనుకటి ప్రయత్నములకన్న నీమారు జరిగెడి ప్రయత్న మెంతవరకు ఫల మగునో జెప్పుటకు వీలులేదు. జర్మనీ ఎంత వరకు సామ్యు చెల్లించగలదనునదియే ప్రశ్న. జర్మనీ శక్తిని విచారించుట కొకసంఘము నేర్పలువలయు నని బ్రిటీషువారు గోరుచున్నారు. ఈ సంఘపు నిర్ణయమునకు, ప్రాన్సు కట్టుపడి యుండుచో, వ్యవహారము తేలిపోవును. కాని, ప్రాన్సు అటుల సంగీకరింపదు. క్రొత్తగ నేర్పడెడి విచారణ సంఘము కేవలము సలహా నిచ్చునదిగమాత్ర ముండవలె ననియు, స్వపరిహారసంఘమునకు వీరి సలహాల ననుసరించు బాధ్యత లేదనియు, ప్రాన్సు దెలుపుచున్నది. ఎప్పటికయినను నిశ్చయమార్గ మొకటి లేనిది, క్రయోజనముండదు. అమెరికాగూడ, నూతనసంఘము సలహా నిచ్చెడి యధికారముమాత్ర ముండవలె నని దెలిపెను. క్రొత్త విచారణకు బెట్టియం, ఇబ్బిలు గూడ యంగీకరించినటుల, దెలియుచున్నది. విచారణ యంతయు ముగిసిన పిమ్మట, ప్రాన్సు వ్యవహారమును మొదటికి దెచ్చి, తన యిచ్చనచ్చినటుల చరించెద ననుచో చేయదగిన దేమి? పాంశేషగారి ద్రక్షణము మారినటుల దోచదు. 1921-వ సంవ

త్సరమున నిర్ణయింపబడిన జర్మను ఋణమును తగ్గించుటకు తమ కష్టము లేదని పాంశేషగారు మరల నవస్థాపించిరి. స్వపరిహార సంఘాధికారమును తగ్గించుటకు వీరిష్టపడదు. ప్రాన్సు మనోభావ మీ తీరుననుండ, అమెరికావారు గూడ గలిసిన మాత్రమున, స్వపరిహారసమస్య సామ్యముగ పరిష్కార మగునా యని సందియము గలుగుచున్నది.

సంస్కరణముల పాగడ్డ

రీడింగు ప్రభువుగారు సంస్కరణముల లాభములను అక్కడక్కడ వివరించుచున్నారు. లోక్సభలో ముచ్చటించుచు, సంస్కరణములవలన గలిగిన యువకారములను వీరు ఏకరువు బెట్టిరి. సంస్కరణములకు బూర్వ మున్న హిందూదేశపుస్థితికిని, ప్రస్తుత స్థితికిని విశేషతారతమ్యముగలదని, రీడింగు ప్రభువుగారు సూచించిరి. సంస్కరణముల అట్టహాస మెంత యున్నను, ఫలితమునందుమాత్రము వెనుకటికిని ఇప్పుటికిని ప్రజలకు తారతమ్య మంతగ గనుపించుట లేదు. ప్రజల మస్థిని నానాటికీ ప్రబలుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదు. కేంద్రప్రభుత్వముగాని, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములుగాని దేశభివృద్ధికి తోడ్పడకపోగ, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలుగజేయుచున్నవి. స్వపరిపాలనము లేకున్న ప్రజల సౌఖ్యమునయినను పెంపొందింపజాలని సంస్కరణములవలన లాభమేదయో తెలియదు. కొలదిమంది భారతీయులకున్నతోడ్కోగముల నిచ్చినమాత్రమున ప్రజలకు తృప్తిగలుగనేరదు. నర్విసుయ్యదోర్మగుల వేతనములను హెచ్చుకేయుట కొకమూల ప్రయత్నము జరుగుచుండ, దేశ మెటుల తృప్తిపెందగలదు? ఒకరి తొంద కొలుపుజేయు దినములు ఇంకీయూకు గతించెననియు, వ రీ యొ గ మరుదెంచె ననియు, రీడింగు ప్రభువుగారు దెలుపుచున్నారు. రెండుయ్యగములును ఒక్కమాదిరిగనే నున్నవి. ప్రజల సామర్థ్యమును పరీక్షించు మిష తో అధికారవర్గము వెనుకటిమార్గములనే ద్రొక్కుచున్నది. స్వపరిపాలనమునకును పరాధీనతకును మధ్య అంతరముల గలిపించుట యసంభవము. అట్టి ప్రయత్నము నిక నయినను విడనాడి, స్వపరిపాలనము మెసగుటకు ప్రయత్నించుచో ఇంగ్లండు తన ధర్మమును నిర్వహించినదగును. వరీక్షలను నియమించుట, ఇండియా గౌరవమునుగాని ఇంగ్లండు గౌరవమును గాని పెంపొందింపజాలదు.

మోటు వ్యాయామము

యూరపునందు జరిగెడి ఎద్దుల పోరాటము వలనే, బాక్సింగు అను పేరుతో వ్యవహరింపబడెడి ముష్టియధము గూడ క్రూరవ్యాయామ మని, చెప్పవచ్చును. మల్ల విద్యవలె నిది కేవల బలప్రదర్శనముతో నాగదు. ఒక్కొక్కమారు దంతములు లూడును. మరియుకమారు కన్నుబోవును. పేరొకమారు ముక్కుకేయి ముఖముకేయి దెబ్బలు తగిలి నెత్తుకు కారురు. ఊపిరితిత్తులకేయి, హృదయకోశమునకేయి, ఎదురురొమ్ము కేయి దెబ్బలు తగిలి, ప్రాణాపాయము గలిగించుచుండును. ఇట్టి క్రూరక్రీడను విలోకించుటకు పాశ్చాత్యదేశములందు లక్షలకొలది స్త్రీపురుషు లేతెంచి, వినోదము జూతురు. సినిమాలలో నిట్టి ప్రదర్శనములు చూపబడును. ఇరువది యవశతాబ్దమున ఇట్టి క్రూరవినోదములను జరుగనిచ్చుట మితగ నుండగమానదు. ఆస్ట్రేలియాలో మోక్కు గార్మిగులగారికిని, బాక్డోస్టరు గారికిని ఇటీవల జరిగిన బాక్సింగు పందెములో, బాక్డోస్టరు గారికి దెబ్బ తగిలి అతడు చనిపోయెనను వార్తను

వినినవా రెవరయినదో, బాక్సింగు ఆటను ఇంతటితో నిషేధించిన బాగుండు నని లెలంపకమానరు. పాశ్చాత్య ప్రపంచ మిక నయినను కన్నుల దెఱిదు నేమో జూడవలయును.

కొరమాలిననిరోధము

ఓడ్వయరు శంకరునాయుడుగార్ల కేసులో, లాహోరులో కమిషనుమీద కొంత సాక్ష్యము విచారింపబడునని చదువరులకు దెలియును. ఈ సాక్ష్యమును పరిశీలించుటకు ప్రజల కధికారము గలదు. రహస్యవిచారణ జరుపవలసిన యవసరమేమాత్రము గనుపించదు. ఈ సాక్ష్యమును రిపోర్టు జేయుటకు, వార్తాపత్రికల పక్షమున ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులుగూడ జేయబడెను. కాని, ఇప్పుడు దెలిసిన వార్త ప్రకారము బహిరంగవిచారణ జరుగదని తెలియుచున్నది. ప్రజల సాక్ష్యమును పరిశీలించుటకవకాశ ముండదు. ఈ కేసు నారాంతములు కేవలము ఓడ్వయరు శంకరునాయుడుగార్లకు మాత్రమే గాక హిందూదేశమున కంతకును సంబంధించి యున్నవి. ఇట్టి సందర్భములలో బహిరంగ విచారణ కవకాశ మొసగకపోవుట, అధికారుల విచిత్రమార్గములకు విదర్శనము.

భానాసింగు ఆరెస్టు

దెబ్బలుతగిలిన పోలీసువారిస్థితి
లాహోరు, ఆక్టోబరు 28:— భానాసింగు ఆరెస్టునంద కృషుం బాంబుబద్ధులకుటలన పాదమునకు గాయముతగిలిన పోలీసుగారి పాదము కొట్టివేయబడెననియు, అయినీటి యింను స్థిరముగలేదని నీవిం అందుమిటరీ గెజెటుకు తెలియుచున్నది. కేంకనుగాడు అదృష్టవశమున కొంచెము దారిలోనికి వచ్చుచున్నాడు. (ఆ.పె.)

అ. భా. ఖిలాఫతు సంఘసభ

సన్మానసంఘ కార్యదర్శిసంచారము
“ఈ సంవత్సరము డిశంబరునెలలో కాకినాడలో జరుగ నన్న అఖిలభారత ఖిలాఫతు మహాసభా సన్మానసంఘ కార్యదర్శి మాలానా సమ్యుదు మాలానా హెయి ఖాదీగారు ప్రస్తుతము ఆంధ్రప్రదేశ్ లోలా కాలా సందారము చేయుచున్నారు. తాలూకాలాని హిందువులను మహమ్మదీయులను సన్మానసంఘసభ్యులుగా చేరి మహావ్యూహము తోడ్పాలు నొనరింపవలెను. నవంబరు 1 వ తేదీన వారు పశ్చిమగోదావరీ మండలమున కేవలము” అని ఆంధ్రప్రదేశ్ లోలా కాలా సన్మానసంఘ కార్యదర్శి తంతివార్త పెంపెను.

రైలు పడిపోవుట

మైసూరు, ఆక్టోబరు 28:—ట్రాఫిక్ మానేజరు యిట్లు తిండిచ్చుచున్నాడు:— 27 వ తేదీన కొలూరు, బాన్సుట్ట నేషనలమధ్య వాలోగాజివెలి నెం 21 రైలు ఇంజను ను వ్యానెంజరు అబోగే బండి యొకటి పోవుటవలన రైలుట్రెక్కు తగిలి అది 29వ తేదీ 10 గంటలకు తీసివేయబడి నిన్ను పదిగంటలనుండియు రాకపోకలు జరుగుచున్నవి. ప్రయాణికు లేకుగాని చావలేక. ఎరికిని గాయములు తగులలేదు.

భారత శాసన సభ

బొంబాయి, ఆక్టో 29:—బొంబాయి శాశ్వకపక్ష ప్రతినిధి భారతశాసనసభకు యన్. యం. జోషీ గారిని నియమించవలెనని భారతప్రభుత్వమునకోరుచు బొంబాయిరాష్ట్రీ ఉపరక్షసంఘసమావేశములో తీర్మానముగానించెదెను. (ఆ.పె.)

జపాను సహాయసిద్ధి

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 28:—రాజప్రతినిధి జపానునకు యసిద్ధి బొంబాయిలో బాంబు నేషనలకు కున్నది. సమీపము కింది 10 వ రిక్తుబాడ 8 లక్షల 65 వేల వనూలైనజిబు దెలియుచున్నది. (ఆ.పె.)

రూరం నష్ట పరిహారములు

పరాసులవైఖరి

జర్జనులు ఋణములను తీర్చవలసినదే!

అందక, అక్టోబరు 23:- రాత్రి 9 గ "ఇల్లు అలక"నే పండుక కాలేదని" బైక్కువారి కావలెను. పోవు రించుచున్నాడు. ఇతరదేశములందు పట్టణే అంతోపాటుతో ప్రజలున్నచో దానిని అప్రత్యేయము పోయింకేరు గారికి తెలియును. జరిగిన సంఘటనల ప్రాముఖ్యమును తగ్గించవలసియున్నది. జరిగిన సంఘటనలను జూడ లేంపోని భయము కలిగిన ప్రయోజనముండదు. వెన్నెముకను సంధిమరతులను తప్పుకొనెవేర్వలసినదనే పోయింకేరు స్పష్టముగా తెలియజేయుచున్నారు. 1921 సంవత్సరములో నిశ్చయించిన ప్రకారము జర్జనులు ఋణములను తీర్చవలసియున్నది. అక్రమించుకొనెదమని పోయింకేరు గారు తమ కృతనిశ్చయమును తెలియజేసిరి. పోయింకేరు గారు వెన్నెముకను సంధిమరతులను అతిక్రమించుకొనెదమని ఆక్షేపించుచున్నారు. పరాసుల మాక్సిమిల్ గారిను వారు పాడుకొనెదమని పోయింకేరు గారు జరుగిరి. పోయింకేరు గారు మరల ఎప్పటిపాటనే పాడుచున్నారు. పరాసులు దాడులను నివారించువలసి పోయింకేరు గారు జూడ, అరికు మించిమియు చేయలేరనుచున్నారు.

రీటీలు, అక్టోబరు 27:- నవ్వహారములలో సంబంధమున్న ఇతర ప్రభుత్వమువారు గూడ బ్రిటిషువారు నూదించిన సభ కలిగిరి. అమెరికనులుగూడ సభ కలిగిరి. అదరులు తమ సానభూతిని జూపుచున్నారు.

పరాసుల కర్తవ్యము

అంగ్లేయుల ప్రతికూలతలను అమెరికాను డి ఇల్లు తెలుపుచున్నారు:- గ్రేటు బ్రిటనులోని అమెరికాను గూడ అందరును పరాసుల మనస్సును దృష్టిని మరల్చిరి.

రూరం ప్రజలను మరల వెలకొట్టుటను అధికము న్యులను పూలించుటను కష్టముగాదని పరాసులు అనుకూలముగా ఉదంతయు కష్టము అందరును గ్రహించిరి. నవ్వహారములను ప్రస్తుత వివాదపరిస్థితులను సంబంధముగాదని పరాసులకు తెలియకపోలేదు. జర్జనులు అమెరికాను కేసులను సామ్యము ఇచ్చుటకు ముందు జర్జనులలో మంచిలాభకరమును మార్చును కలగజేయవలెను.

ఇదివర కన్న పరాసులకు క్రొత్త రీతిలును నూదించుట వీలులేదని తీక్షణము జెప్పమండే వారు. ఈ పర్యావరణము అటుగాదు. బ్రిటిషువారి ఆహ్వానముగూర్చి కొంచెముగా ఉంచుచున్నారు. ఎన్నియో దిక్కుల నెదుర్కొనవలసియున్నది. నిక్కణముగా బ్రిటిషువారు నూదించుటను సభలోనే నివారించువలెను.

పరాసుల మరతులు

రీటీలు, అక్టోబరు 28:- బ్రిటిషువారు నూదించిన సభలో బాల్కనులకు శాస్త్రమరతులను పోయింకేరు గారు తెలియజేసిరి. వీటిని త్వరలోనే బ్రిటిషు యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరు. తేవడిదినము మంత్రి వర్గమువారి విషయమును లండనులో ఆలోచింప వచ్చును.

పరాసుల మరతుల సమస్యను జరిపింకేరు అమెరికను బ్రిటిషు అత్యయమును నెరవేరవని "నెడ" బైక్కు" లిక్కయచున్నది. కాని మానవత్వంపై కొంచెము ఆశ ముపించును. కాని ఈ సమస్యను తీర్చును ఆలోచించవలెను.

ఈ విషయములో అమెరికనులు ఇటలీవారు తోడ్పడెదమని అభియోగమునది.

పరాసులు నవ్వహారములను గూర్చి మరల పూర్తి చర్చించుట కంగీకరించరట.

జర్జనుల అధిక కష్టములను తగ్గించుటకు నిశ్చయించబడిన విచారణసంఘమువారి తీర్మానమును నవ్వహార విచారణసంఘమువారు తగిన పరిచయమునని తేదట. ఇట్లున్నచో వారి అభిప్రాయమును స్వీకరింపవచ్చును. లేదో త్రోసి వేయవచ్చును. ఈ సంగతి వారు తీవ్రక కలనా నీ మరలనివేడె యనుచున్నారు.

పారిశ్రామికములలో రాసుల భారములు

బైక్, అక్టోబరు 27:- దాక్టరు బైక్ గారిలో మాట్లాడినవిదగ పార్ స్త్రీని గూడును వరికరపారిశ్రామికములు, డిగ్గలు నేనానితో రాసుల భారములను ప్రారంభిరి. గనులను నూనీవేయవని తేదీ ఈ రాయల భారముల పర్యవసానమును బట్టి గుంతును.

బైక్ మం

నవ్వహార సంఘమువారు నూదించు సభ తన కష్టములను బైక్ మంతుల తెలి జేసిరి.

ఇటలీ

నవ్వహారములను నిర్ణయించుటకు చేరి బోవు సభలో అమెరికనులనుగూడ వాల్కనులని బ్రిటిషువారింపి అహ్వయము ఇటలీవారి కంగీకరించుచున్నారు.

జర్జను లీయవలసిన ఋణమును

తగ్గించుటకు వీలులేదు

పార్జును, అక్టోబరు 28:- 1921 సం॥ మేమునులలో జర్జనులు తీర్చవలయునని నిశ్చయించిన ఋణములను ఎంత మాత్రము తగ్గించుట వీలులేదని పోయింకేరు గారు సంపిన్న సభలో తెలియజేసిరి.

కాల్క్విన్ గారు చెప్పింకేరు అంగ్లేయుల కష్టములను సమస్య తీర్చుముగ పరిష్కారము కావలెనని కాకున ఇట్లు మే యనిరి. ఇట్టి పరిష్కారమునకు, యునైటెడ్ స్టేట్సువారి సహకార మకరమే యనిరి. వెన్నెముకను సంధిమరతులను దాటకుండ ఆ మరతులకు తానెయ్యుటతో అన్యముల కష్టములను తగ్గించుటకును, జర్జనుల అధిక పుష్టికులను చక్కచెట్టుటకును ఒక సంఘము నియమించ బడుట సమ్మతమే యనిరి.

సెవరేటిన్లు యుద్ధమును ప్రక్షియాపట్ల వారికిల ప్రాంతాంతలను బయలుదేరి దేగాని పరాసుల పొద్దుల మొత్తముగా తేదనిరి. పరాసులు జర్జనుల కష్టములను తగ్గించుటలో జోక్యము కలగజేసికొనుటలేదు. జర్జనుల ముందు రాజ్యాంగ విధాన మెట్లున్నను జర్జనుల మున్నాటికి విరధియుగ పరాసులు నడువనిరి. జర్జనుల రాజ్యాంగము నాక్రమించుకొను కత్తు పరాసుల కన్నటిని తేదనియు కాని ఇకనుం దెప్పుడును జర్జనుల యుద్ధమును పరాసులకుండేదను అభియోగములను మాత్రము పుచ్చుకొన్న గాని యింకొండేదను జనిరి.

గ్రేట్ బిస్టర్ కాసులలో మిగిలింకారు గూడ కత్తులను తీకనే నాబడిరి.

బ్రిటిషు రాజకీయములు

పన్నుల సంస్కరణము

బాల్క్విన్ గారి యువనాస్థానములు

అందక, అక్టోబరు 28:- రాత్రి 10-45. ఈ వారము బాల్క్విన్ గారు స్వాస్థి, నూదెత్తులలో ప్రస్తావించుచున్నారు. ప్రియత్నముగ గల్గింకేరు వారు నిపును నివారణజేసెదరు. అహంకారముల మొదల పన్ను వేయబడదని బోయింకేరు హీక్కు గారు అభయమునగిరి. ఈ విషయమును గూర్చి స్వాస్థిలో బాల్క్విన్ గారు నూదించెదరు. పరిశ్రమలను సంక్షేమము చేయుటను విస్తరింపజేయుటకు ఎటులు వీలుగనో ఆలోచించెదరు. ఇది చాల జరుగునని స్వేచ్ఛాకర్తలు చాలమంది ఆమోదించెదరు. అసలుపన్నుల సంస్కరణ విధానమును తెలియజేయుటతో అసలు సంగతులన్నియు బయలుపడును.

1924 మధ్య లోపు మరల ఎన్నికలు జరుగవని తేలుచున్నది చాలమంది పార్లమెంటు సభ్యులు చురల ఇంతవరకు ఎన్నికలు జరుగుట కిష్టపడుట లేదు. పన్నుల సంస్కరణము యూనియన్లులకు లిబరలు పక్షమువారిని సంయోగమును కలగజేయు సమకాలినులున్నారు.

కొండ కీకారణమే అక్కరలేదు. స్వేచ్ఛాకర్తలు పట్టు కార్మికమువారిని లిబరలు పక్షమువారిని బోవును. లిబరలు పక్షమువారు యూనియన్లులతో తేరిలెని సాఫిల వారు లకు విరోధముగ మే మొక్కమే పంజేయుచున్నార వని యూనియన్లులు చెప్పకొనకుట వీలు లేదు.

రైతు సేవ రేటిస్టులు

ప్రభుత్వ రైతులు

బెర్లిన్ ప్రభుత్వమువారి చర్య

కొల్కత్, అక్టోబరు 27:- రైతు ప్రజలలో అనేక చోట్ల సేవ రేటిస్టు యుద్ధమును చీలిపోవుచున్నదిగాని ఎముక్కులా వా వెలులో మాత్రము బాక్, ద్యూరెక్, కెల్లెగూను సాగుచున్నది ఎముక్కులా వా వెలులో పోలింకేరు బెర్లిన్ నులు నిరాహారములకు తేసిరి. ఇ డులో 39 కురి అలెట్టు తేసిరి. 19 కు విద్యాగులనుగూడ అరెస్టు జేసిరి.

పరాసులు

బోకొపట్టణములో రైతుకాసులను ప్రకటింపిరి. సేవ రేటిస్టు యుద్ధమును న్యాయబద్ధమైదిగ అంగీకరించవలెనని (వెంకి హైకవిమారు కత్తులను బిరని తెలియజేయుచున్నది.

26 తేదీని బాల్కెజిలో సేవ రేటిస్టు ప్రభుత్వము వీడినది. మరీ గాడు ప్రధానామాత్యులు, కాల్ మాట్లాడుకారు విశేషాంగులు. (పాంతున వెలులకి యగు నా వెలులకు నుంచెదరు. క్రొత్త కెరెన్సీ గూర్చి ఆలోచించుచున్నారు.

బెర్లిన్ ప్రభుత్వమువారి సేవ రేటిస్టు ప్రభుత్వ సాధనమును గూర్చి అంత తీవ్రముగ ఆలోచించుటలేదని తెలియచున్నది. మంత్రులు చేయవలసిన పనేమియు లేదను.

క్రెస్టెల్లో చిక్కులు

కోల్కత్, అక్టోబరు 27:- సాయుధపాణులై సేవ రేటిస్టులు మట్టడించి క్రెస్టెల్ల దండనాధికారి భార్యను కుమార్తెను నామిక బట్టుకుపోయిరి. పోలీసు విమానయనకు బలకరముగా గానుములు తేలివని. చాలమంది సేవ రేటిస్టులు హత్యాయుధములను దురిగింకేరు లకు చున్నారు.

బోకొమలో తిండిమిత్తను దొంగిలించినది పోలీసువారు జోక్యము కలగజేసికొనిరి. 20 మంది చనిపోయిరి. 15 కురు తుత గాత్రులైరి. పులెనీ కార్మికులు దుకాణములను దొంగిలించిరి.

కాల్క్విన్ ప్రభుత్వమువారు

తమ పవలకు రేటిస్టులు (28-10-28) కాల్కీ నీలు వలెనని సామాన్య ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

సామాన్య ప్రభుత్వము నెదుర్కొనకలె నని కాల్క్విన్ ప్రభుత్వములోనున్న కమ్యూనిస్టు సభ్యులు తన ప్రభుత్వమువారిని పురికొల్పిచే ఇట్టియుత్తరమును ప్రకటించిరి తెలియజేయుచున్నది. కాల్క్విన్ ప్రధానామాత్యుడు రాజనామా నీలునివో కలిగించెదరు దీనికొనెదమని ప్రోత్సహించు గెలియజేసిరి.

బహేయారి రిస్కారు అధికారమును రిస్కారులకు ఇచ్చివేయవలెనని బహేయ ప్రభుత్వమువారికి సామాన్య ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

కమ్యూనిస్టులు రివిస్కారు వ్యయవారు సంఘర్షణ పడుటకు 12 కురు చనిపోయిరి. 20 మంది తుత గాత్రులైరి.

కొందరు సేవ రేటిస్టులు బోయింకేరు గ్రామములో ప్రవేశించి పశువుల నీలువలెనని రైతులకడిగిరి. రైతులు వీని చుట్టడించి 5 కురిని జంపిరి. చాలమంది తుత గాత్రులను గానించిరి. సేవ రేటిస్టులు పారిపోయిరి. చురల తిరిగివచ్చి మూడు పొలములకు నిప్పుబెట్టి తగులబెట్టి తమనీ దీర్చుకొనిరి.

కాల్క్విన్ ప్రభుత్వము

ను లొంగించి కమిషరీ నిశ్చయించుటకు చాన్సెలరు జర్జున్ రిపబ్లికన్ అధ్యక్షుడు దుత్తులను న సగను.

కాల్క్విన్ ప్రభుత్వమువారు చాన్సెలరు కోరింకేరు రాజీనీయమనిరి. బిక్కు కాల్క్విన్ పార్లమెంటుకే కాల్క్విన్ ప్రభుత్వమును లొంగించుట కధికారము గలదనిరి.

కమక ఈ సంగతేదో తేలునరు కాల్క్విన్ ప్రభుత్వమువారే అగ్ర కామును నపించెదరు. కాని ఈ విషయమును అంగ్లేయులు శ్రేయక కాల్క్విన్ పార్లమెంటు సభలో చర్చించెదరు.

ముప్పి యుద్ధము

మ్యాక్సు నార్మిగారును, బ్యాక్ డెక్ నార్మి గారును అన్తేలియాడేములో ముప్పి యుద్ధ మొర్పిరి. బ్యాక్ డెక్ నార్మి గారు చనిపోయిరి.

దయ్యి అగ్రాధికారి

గవ్వరు జనరలుగ అల్మోను ప్రభుత్వము నియమించిరి. ఇతడు మేరీ రాజ్ఞి సోదరుడు. జనరలులో ఇతడు ఇగ్నాడునుండి దక్షిణ ఆఫ్రికా కేగవచ్చును.

తురుష్క-మంత్రివర్గము

కాకస్తాంబునోపియ అక్టోబరు 28 తురుష్క-మంత్రివర్గమువారు రాజీనామానిచ్చిరి. ఇందులకు గారణము పెత్తినేగారు దిప్తూటీల సానుభూతిని కోల్పోవుటయే. ఇంకొక కారణము మొదటి వైస్ రెసిడెంటుకు ప్రభుత్వమునుండి అధ్యక్షిగాక ప్రజలకు తనవలె మునుప జేరిన ఇంకొకరిని పేర్కొనట.

అక్టోబరు 29, ఆసంబీకిని మంత్రివర్గమువారిని చాలవరకు మనఃస్థూలమున పెత్తినేగారుని. దీనినిగూర్చి పెత్తినేగారు సమాధానము జెప్పకలెనని సభవారు గోరి గాని ఆయన నిరాకరించిరి.

ఇస్మీతుపాషాగాడుగాని, పెగిలీగారుగాని క్రొత్తమంత్రివర్గమున ఏర్పాటు జేసుకొనెదనని తెలియుచున్నది.

“రక్త” సారాయి దొంగతనము

12 మైళ్ల ఆవరణ

ఈవారము సామాజ్య ఆర్థిక సభవారికి అమెరికనుల 12 మైళ్ల ఆవరణ సరిహద్దును గూర్చి తెలియజేసెదట. మూడు మైళ్ల సరిహద్దు సిద్ధాంతమును బ్రటిషువారు వదలుకొనిరను మాటలు అనత్యయము. అట్టిసంఘటి జరుగదు. కాని మూడు మైళ్ల సరిహద్దును సిద్ధాంతమున విడనాడకుండ దొంగతనముగ సాకాయని గంపొతుండ బ్రటిషువారు కట్టుదిట్టములు జేసెదరట.

సామ్రాజ్య కరెన్సీ విధానమునుగూర్చియు, మారకమును గూర్చియు, పెంటలు బ్యాంకులను సామ్రాజ్యములో స్థాపించవలెననియు ఆలోచించుచున్నారు.

సామ్రాజ్య ఆర్థిక సభలో మరల గోల్డు స్టాండర్డునే వాడవలెనని నూచించిరి. కానుటచే ప్రమాదముగ నుంచకలె ననిరి.

అమెరికను జలాంతర్గామియొకటి పనమా కాల్యులో పోగయినదో డీకొని యునిగోయెను. 5 గురు సింపుండి కస్పించుట లేదు.

ఎడింబరో విశ్వవిద్యాలయమునకు లార్డు రెడ్డరుగ బార్నిక్ గారు నియమింపబడిరి.

డచ్చి మంత్రివర్గమువారు రాజీనామాను ఇచ్చిరి. ప్రస్తుతము మంత్రివర్గమున స్వీకరించెడియుండు డని రాజీ మంత్రిలను గోరెను.

సర్దారు సెపోగారు పెరిషియా ప్రధానామాత్యులుగ నియమింపబడిరి. మంత్రివర్గము ఒకవారములో ఏర్పడును.

చలిజ్వరముచే బోస్టరాగారు బాధ పడుచున్నారని తెలియుచున్నది.

కర్నూలు జిల్లాలోని గొల్లపాడే ప్రాంతము కల్లూరు గారిని బ్రిటిషులో అమెరికను రాజాబాంధ నియమించుటచే వాషింగ్టన్ లో అందరును ఆశ్చర్యపడుచున్నారు.

హ్యూబర్డులో కామ్యూనిస్టులు దొమ్మిదవ 14 పోలీసువారిని చంపిరి. మొత్తముమీద అందరును గలిసి వైద్యులమున 25 గరు చనిపోయిరి. కామ్యూనిస్టులకు ఒకరికి రాజదోహమునకును ఉరిశిక్షయు మరికొందరికి అరెస్టు ద్వీపాంతరవాసమును విధించిరి.

పెరిషియాచక్రవర్తి ‘పా’గారు మెహమేదునియాగుండా యూరపునకు నరంబు 4 తేదీని బయలుదేరెను. ఈస్టానే యువరాజును నియమించిరి.

హైదరాబాద్ లో పార్లమెంటు జరిగిపోవడము వైభవముగ జరిగినది. తమ పక్షమువారు రెండరు “బ్రాహ్మణ పార్టీ” తనను నమ్మకొనకలె ననియు తాను వారిని నమ్మకలెననియు ముస్లింలీని గారు నుడిచిరి. కార్యక్రమము పూర్తికలెనుగ (ప్రవర్తియట ఇదియే) ప్రభువరుని. అగరముగూడ ఇతర ప్రజలు యధము జేసెదవారే యనియు వారు ప్రవక్తలను బోధించెడియు తెలియజేసిరి.

బెజవాడ మునిసిపల్ ఎన్నికలు

భాల్మొస ఆరు స్థానములను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే తిరిగి వశపరచుకొనిరి

ఈ నెల 22 వ తేదీన గవర్నరుపేట లైశ్వ, శేఖరు వార్డులలో జరిగిన మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పార్టీవారికి అఖండము విజయము లిగింది. దీనివలన హనుమంత బాపుగారి పార్టీ సుభూషణుగ భస్మమై పోయినది. కనుక వారు నిన్నటి యెన్నికలలో మొత్తమును చూపలేదు. నిన్నటి కార్యము రెండును కాంగ్రెసు పార్టీకి బలవత్తయెను అందెను. వీనిలో ఒకటి విద్యార్థకులకు పాఠశాల లాభము యొక్క; రెండవది వైశ్యభూమిలకు నెలపు. క్రిందటి సంవత్సరము కూడ హనుమంత బాపుగారు యీ రెండువార్డులను తమపార్టీ అభ్యర్థులను నియమింపజేసెడియెను; అందుచే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు పోటీ యేమాత్రమున లేకుండనే ఎన్నుకొనబడిరి.

నిన్న కూడ చాలవరకు నిట్లే జరిగెను. విద్యార్థకులకు నిల యొ మైన తొమ్మిద వ వార్డు నకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలిచిన శ్రీ దాక్షయ శర్మ గారికి 70 వోటు వచ్చెను. హనుమంత బాపుగారిచే వీరికి ప్రత్యర్థిగ నియమింపబడిన పున్నయ్యగారికి రెండువోటు మాత్రమే వచ్చెను. వైశ్యవార్డునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నియమింపబడిన శ్రీ చుడూర సీతారామయ్యగారికి 20 వోటు వచ్చెను. వీరికి ప్రత్యర్థిగ నిలిచినవాగు తమ యభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించుకొనిరి. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులైన శ్రీయుతులు దాక్షయ శర్మ, సీతారామయ్యగార్లు విన్నవైతముగ నెన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించబడిరి.

ఆ సాయంకాలమే గా.ధీ మైదానములో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయుతులు మరల బాలముగవ్యవస్థ గుప్త గారయ మొన్నే కోయింపటము జైనుండి విడుదలయైన భట్టి పోలు నూర్యప్రకాశాచార్యగారును ప్రస్తుత సిటిగారునుగూర్చి గంభీరపద్యములు గాదించిరి

బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీలో తిరిగి శకవరచుకొనుటకై హనుమంత బాపుగారు చేయు ప్రయత్నములలో నిది కట్టడకటిది యగునుగా!

(ఒకవిలేఖరి)

బెజవాడ, 29-10-23.

తపాలా బంట్రోతులమహాసభ

తీర్మానములు

కలకత్తా, అక్టో 29:— నేడు తపాలా బంట్రోతుల మహాసభలో, కలకత్తాలో పోస్టాఫీసులో హత్యగామింపబడిన పోస్టుమెన్లకు అవ్వకలెరాదు, వివాహపరిశితులలో ఆశ్చర్య హత్యజేసికొనిన బెజవాడ గవర్న పోస్టుమెన్లకు లాలా ఫకీ చంద్రు, మెయిలు సంధి తీసికొని పోవుచుండగా నెద్రపులి పీనను, సంధి దించి (పాణములు విడిచి) రవ్వరు టర్కల్ కోట్ (అసా) దారిలో దొంగలచే చంపబడిన రవ్వరుగోటిమల్ల (దక్కా) తంజాబు మెయిలు ఘోరములో చంపబడిన రంజుమల్ సింగుగారి యెడ విచారము దెచ్చుచు సమాఖ్యకతీర్మానము గాదించబడెను.

తెలిగ్రాఫు ఆదాయములో కొంత భాగమును పోస్టాఫీసులకేటా జేప్పకలెననియు, మిగిలినదెల్లము యిమీద పోస్టులు ఆఫీసుల ఆర్థిక వృద్ధికి వినియోగింపకలెననియు ప్రభుత్వము వారినిగోరుచు తీర్మానముల గాదించిరి. వారు కోరిన స్వల్పముత్రము కొరెలకు అంగీకరించి పనివారల అసంతృప్తి పోగొట్టలేనని ప్రభుత్వమువారి కోరుచుగూడ సభవారు తీర్మానించిరి. (అ. వె)

మానసోల్లాసిని మాత్రము

30 మాత్రము 0.10-0 (వది అన్నాలు)

నెల సులభము (పోస్టుభర్తలు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!! శతీకములో ఉష్ణాధికముచే గలిగెడి వైశ్య, కాకతీ మాత్రము దివ్యాత్మకులు. అశ్వము, అశుచి, అపులి కలు, అగ్ని మాంసము, దాహము, దప్పి, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలములు, పేక్కులు, పొక్కులు, కర్రలు, వైష్ణవము, మొదలగువానియందు గలిగెడి సౌఖ్యమును పోగొట్టి దేహమును మంచి యాలోచనమును దెచ్చును. ఈ మధురము మేహవారినోళ్లులకు వెంటనే గుణమిచ్చును. యందు అనేక ఏవధులు చేరినవి. అనభీకముగ బొవధులకుటచేతను వరమహాంసకియ అని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిని నిద్రము తెలియగలదు. చిరునామా:— ఆయుర్వేద వైద్యునిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

వాతావరణస్థితి

1923 సం॥ అక్టోబర్ నెల 31 తేదీ మంగళవారము

కల్ప ముఖ్య చరములు	నెల 24 గంటలలో అత్యధికముగ	నెల 24 గంటలలో అత్యల్పముగ	నెల 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1 నుండి మొత్తము వర్షము	నెల 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	77.0	70.0	1.09	12.05	4.28
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	81.2	74.1	5.02	9.08	2.84
కాకినాడ	78.8	75.4	4.18	12.74	5.27
మచిలీపట్నము	88.1	78.2	0.70	7.80	0.28
గుంటూరు
కర్నూలు	84.6	69.8	0.08	1.76	1.84
బళ్లారి	87.5	72.7	...	1.46	2.88
అనంతపురం
కడప	84.8	71.7	0.06	4.01	0.84
నెల్లూరు	78.9	70.9	0.07	20.87	12.54
మద్రాసు	85.5	75.8	...	15.89	4.77
కడపూరు	87.8	78.0	0.82	24.42	18.17
కల్యాణ
నెలము	85.4	69.9	...	4.66	1.90
కోయంబట్టూరు	81.1	67.7	...	4.47	1.75
తిరుచనాపల్లి	88.8	78.0	...	8.22	1.50
కాకతీపట్నము	82.5	79.2	...	18.76	8.89
పుదుచ్చోటి
చిత్తూరు	86.0	74.1	...	8.68	1.20
పాంబన్	85.6	75.1	...	11.08	2.45
తిరువల్లూరి	9.09	2.49
తిరువేండూరు	78.4	71.8	...	14.26	4.02
కొచ్చిన్	80.0	72.4	0.18	9.58	8.15
కాలికట్టు	79.8	73.3	0.07	8.45	6.51
మంగళూరు	86.9	75.2	...	4.56	2.78
రెంగునూరు	79.0	68.7	...	1.81	4.44
హన్మన్
మెరకార	75.0	61.2	...	4.48	4.08
కైమాన
మైదానాడ
కారవార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హాలాపురు
కొడైకనూర్	87.9	81.0	0.21	18.88	4.41
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—రై పోతము అంకితము విస్తారముగ గల ను.గోపాలపురంలో 12 గంటలు తెరిపిలేకుండ అడవనిగ 11.09 అంగుళములవర్షము కురిసెను. విశాఖపట్నములో 5.02, కాకినాడలో 2.18 మచిలీపట్నములో 0.70 అంగుళముల వానకురిసెను.

మల్లులు దట్టముగ నున్నవి. అంకిత ఆర్థిక పావుగ నున్నది. కనటివేడిమి 8.7 నుండి 9.1 డిగ్రీలవంతు తక్కువ.

దక్కా:—కడపకర్నూలులో కొంచెము చినకులుకడినవి. మేఘములు పలక నున్నవి.కర్నూల్లో ఆర్థిక తక్కువ రాతివేడిమి అరుదు 8.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మొదటి రెండుపదేళ్లములందు కనటివేడిమి 5.2, 6.1 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.82 అంగుళములవాన కురిసెను. నెల్లూరులో చినకులు ఒడినవి. ఆకస మంతము మేఘవృత్తంలై యున్నదనవచ్చును. నెల్లూరులో రాతి కనటివేడిమి 9.8, 8.8 డిగ్రీలు తక్కువ.

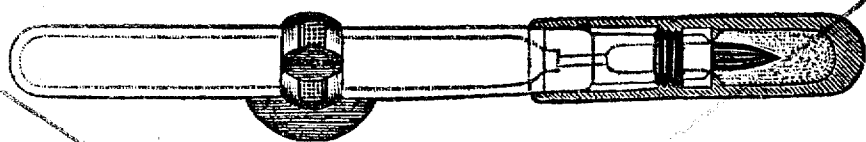
ద్వీపకల్పమునందు చాలభాగమునందు ఎండలు కాదు వచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాను,

కారాకరణ కావ్యము.

మోహిని తైలము

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది. కనుములు గల సీసా 1.5 అణాలు 0.12-0.15 మాత్రము. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నెల్వే ఫెల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంటిన్ వేనా

పాకెట్ నెల్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫెల్లింగు అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, ఆమెరికా ఆఫ్ఝేరియా, మొన లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు చన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలముగా జనాదరణము మొందుచున్నది.

సాధరణమయిన "ఆ గేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాళి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

ఫ్రంటిన్ వేనా 1-కి రూ. 2-0-0	సాధరణ ఆ గేట్ కలము 1-కి 0-4-0
దజనుకు 15-0-0	దజనుకు 1-14-0
గ్రోసు 144-0-0	గ్రోసుకు 18-0-0

బ్లూ బ్లాక్ యెరుపు, పచ్చ, వయిలట్ సిరాలు, మొదటిరకము, అసమానము.

మైరాపూరు విక్టోరియా డిపో, మధరాసు.

వెంటుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kaminiya Oil, & Otto Dillbahar, Sold everywhere,"

వెంటుకలు దువ్వనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఊడినచుట్ట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంటుకల కట్టి కోగమాన్యున, కిరోమాన్యున, యిది విశ్వవ్యాప్తము. వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమున గల్గి కట్టువలె నుండి మెరుగు మొందును.

ఈ కోమాన్ నే దీనిని కరిగించి చూడుము

వెంటుకలు యెట్లుకట్టినాగనో కనిపెట్టుడు

కామినీయా నేనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది కేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని బోట్లలోను ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది ఆర్యద్యుతమైన గుణముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 1కి ఫర దు 2-0-0

దాము బుడ్డి 1కి ఫర దు 0-12-0

దాము బుడ్డి 1-కి ఫర దు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది నుదుల బహువారంకరికదనము, నరకు అహువారంకదనముగా దా దొరుకును. తేకున్న,

పోలు యేబంట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 155 జమ్నామిశిడు, బొంబాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము- మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధననిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణ డిక్షనరీ నెల 1-0-0	సంగీత శమంతకమణి	...	0	8-0-0
తత్వమచంద్రిక ... నెల 1-0-0	సలీకా ఆధ్యాత్మబింతామణి	...	0	12-0-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7, తంటుకెట్టిపేది, మద్రాసు.

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల, మచిలీపట్టణము

శ్రీ ఆంధ్రమహాజనులకు

గుడికోదాంబంత్వం దీపావళిపర్వసందర్భమున, బండ్లకు, ఆంధ్రజాతీయకళాశాల పాలకసంఘమువారుచేయబండ్లను పూర్వక

విజ్ఞప్తి

ఈదీపావళి యుత్సవసందర్భమున ప్రోత్సహించుటయందు యువకొరకు భవనసహాయమును గోరుచున్నాము. ఈరాష్ట్రము నందు ఇయ్యది ప్రధానజాతీయవిద్యాలయముగ నెల్ల తెలిసినది. ఇది 1907 వ సంవత్సరమున ప్రతిష్ఠింపై క్రమాభివృద్ధి నొందుచున్నది. దీనియొక్క సంస్థాపకుడును అధ్యక్షుడునైన శ్రీకోపలైహనుమంత రావుపంతులుగారు ఆకాలమరణంబునొందుటవలన దీనికి తరరానివ్వగా వాటిల్లినది ఇట్లుటికి 15 సంవత్సరములుగా దీనికి జీవమైయున్ననయాయనకై మేమెంతయు చింతలుచున్నాము. కాని కేవల మాచింతలుటకీది సమయము కాదు. ఆమునచే ప్రారంభింపబడి అసంఖ్యాకంగా విడుదలైన ఈకార్యమున సాంఘికంగా నిర్వహించుట మనయొక్క నిధ్యుత్తర్యమై యున్నది. కడచిన సంవత్సరము దీపావళికు 8,000 వంతు విరాళములు వచ్చియున్నవి. రెండుసంవత్సరములనండి నేత, అద్దము, ప్రాచ్యచిత్రకళ, యన మూడుకాఖలు నూతనముగా చేర్చబడినవి. ఒక్క కొత్తకాఖ చేర్చినపుడెల్ల ఖర్చు అధిక మగుచుండును. కావున తిరిగి 10 వేల వరకు సహాయము చేయగలరను సమ్యక్ మతోమేముమహాజనులను ఆర్థించుచున్నాము. వానుమంత రాయ నధికీ అరువదివేలవరకు అప్పుడే ప్రజలు వేసినందుకు గాను నైనమ్మ కుమార్తెయ్యమైనది మాకు దృఢపగుచున్నది. మాయాకను పూర్తిచేయుటకు మేము ప్రార్థించుచున్నాము.

కళాశాలకు సంబంధించిన కొన్ని అంశములు

భూకనతి సం॥ 1 కి	రూ. 4000-0-0
సాహిత్యవిద్యాకాఖకు భవనములు, వనముట్లు, ఇతర ఉపకరణములు వగైరా ఆస్తులఖరీదు	89,000-0-0
మెకానికల్ యంజనీరింగు, బట్టలు, తివాసీలు, పేను నేత వగైరా చేతికనులకు భవనములు, వనముట్లు, యితర ఉపకరణములు వగైరా	78,000-0-0
నివాసగృహములు	14,000-0-0
కళాశాలలోని విద్యార్థుల సంఖ్య	280
రాతిపాఠశాలలోని విద్యార్థులు	18

ఇతరజిల్లాలనుండి వచ్చి చదువుకొను విద్యార్థులు:- గోదావరిజిల్లా 29, గుంటూరు 81, నెల్లూరు 9, విశాఖజిల్లాము 4, గంజాము 1, ఉత్తర ఆంధ్రాము 2, తూర్పు 1, మలబారు 2, ఉత్తర హిందూస్థానము 1, రామనాథపురం 1, దక్షిణఆంధ్రాము 1, కర్నూలు 7, బళ్లారి 1, సింహళం 1, కృష్ణ 157.

కళాశాలలోని పంచమవిద్యార్థులు 40

కళాశాలలో చెక్కు నిద్రలు:- శిశుకరకతిలగాయకు ఇంటరుమిడియేటు తరగతి ఆఖరువరకు పండితభాగమున సంస్కృతము, తెలుగు, హిందీ, యాగ్రిఫు భాషల నమ్ము, చిత్రలేఖనము, సంగీతము, చరిత్ర, బట్టలు, తివాసీలు, పేనునేర్పము వగైరా, కమ్యూరం, పోలిపోయము, యువజనుల నడుపుట, టర్నింగు, ఫిటింగు వగైరా మెకానికల్ యంజనీరింగు చేతనములు అయియున్నవి.

కళాశాలకు రాకగ్గ సంవత్సర వరుమానము

మొత్తము రూ. 10,000

కళాశాలయొక్క సంవత్సరఖర్చు ,, 24,000

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల,

భో. కట్టాభిసేతారామయ్య,

కార్యదర్శి, వానుమంతరాంబ నిధి,

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్టణం, 1-11-1923 } వేమూరి రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి, పాలకసంఘము.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

చి. శ్రీనివాసరావు,

ప్ర. అధ్యక్షుడు,

10-11-54, 10-12-54, 10-13-54, 10-14-54, 10-15-54

జూబులు

ఎచట నున్నారు?

నిజటి సంకల్పము వెల్లూరి ప్రాంతముల సంచారము చేయుచుండిన శ్రీ ఆముని పీఠస్థలంకరాచార్య స్వామిలవారు క్రమశిక్షణ ఎచ్చట ఉన్నవాడో వాటిని తెలియజేయు ఈ పత్రికాముఖమున తెలుప ప్రార్థించుట. రామచంద్రులు, మొదలగు వారు కాకినాడ.

దొంగలదొంగ

ఈనెల 21 వ తేదీని రాజీలుపట్టణమున జరిగిన గోదావరి జిల్లా మహాసభకు వచ్చినవారిలో నొకరు తెలుపుచున్నట్లు పట్టుపాద నొకవారిని బలంతో ముట్టించి, సొంతవారును సరియైన ఆనవాళ్లను తెల్పి పట్టుకుందను రాజీలుతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయము (రాజీలు) నుండి బయటవచ్చును.

తెలికెళ్ల రామకృష్ణరావు
కార్యదర్శి, ఆహ్వానసంఘము-రాజీలు

కడపమండల జాతీయోపసంఘము

కార్యనిర్వాహకసర్గము

నవంబరు నెల 4-వ తేదీ ఆదివారమునాడు కడపమండల కార్యనిర్వాహకసంఘసభ యెట్టిరంటల్లా జరుగును. కాకినాడ మహాసభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరువారు పంపిన దరఖాస్తులను పరిశీలించి సరియగు ప్రతినిధులను ఆసభయందు ఏర్పరచెదరు. కార్యదర్శి కె.కె.రామయ్యను ప్రార్థన.

ప్రతాపగిరి రామమూర్తి
కార్యదర్శి

పచ్చిమ కృష్ణామండల సంఘము

నవంబరు నెల 4 వ తేదీ ఆదివారం కల 12 గంటలకు తెలువాడలోని శ్రీయత అశ్వశివరావుగారి ఇంటిలో పచ్చిమ కృష్ణామండల సంఘసామాన్యసభయందు కార్యసంఘసభ యందు జరుగును గాన సభ్యులు యావచ్చుండి దయచేయి ప్రార్థించుట.

చర్యనిర్వాహకములు:—(1) కర్తవ్య బోధ, (2) నెన్నకొనుట, (3) కర్తవ్య స్తోత్రము, (4) కాకినాడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల దరఖాస్తులు, (5) తదితరములు—యూ॥ నల్లకొత్త

శ్రీ విశ్వలింగ కవిసమాజము

కుముదవల్లి (భీమవరం తాలూకా)

మా సమాజముయొక్క ఇవరదయోజన వార్షికోత్సవ కథ నవంబరు 4 వ తేదీ ఆదివారమున 2 గంటలకు కె.ఆర్. వి. కృష్ణారావు మందిరమున జరుపబడును. వాటిసభకు గోపాల పురమాచార్యులను శ్రీయత పోతరాజుగారిని సహాయముగా ఆగ్రాసాధనకర్తలను రహింప దయతో నంగీకరించి, తమకు తమ మిత్రులను తప్పక విచ్చేసి సభ జయప్రదముగా జరుప ప్రార్థించుట. (భూ. తిరుపతిరాజు, కార్యదర్శి)

శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి లేఖ

“ ఎన్నికల ప్రచారములో నాకు సంబంధము లేదు ”

ఆర్యా, శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు వాసిన చిన్నిలేఖను చదివితే, వారు ప్రచారము గావించుట లేదని తెలియజేయుట సంతోషముగానున్నది. కాని ఒక సందేహము నన్ను బాధించుచున్నది. అప్పటికే గావించుట జరిగిన ప్రభుత్వ బాధ్యతాలూకాపైకు సమాజములో తీర్మానించిన కాననభూమికి విషయము తీర్మానము నకు తరలలేదు? అతీర్మానములో చెప్పినట్లుగాను శ్రీ శాస్త్రిగారు నూదిందరియే సభకు వెళ్లినవారు చెప్పుచున్నారు. నూదిందరుగాక తీర్మానమును కార్యరూపము బాల్కుటకు ప్రయత్నములు సల్పినారు, శ్రీయత ఓట్లవారముగారు కృత్రికాభిప్రాయము వెల్లడిచే తమయొక్కనామము క్రిందికి కొనసరియైన స్పష్టముగా తెలియజేయుచున్నది. ఇట్టిపని వారు సల్పి యుండుటచేతనే స్నేహితులలో దురభిప్రాయము ప్రబలమునని, అంతేకాని వేరుగాదు. ఇది అబద్ధముని శ్రీ శాస్త్రిగారు వాకో నెడరా? ఏ సందేహి శ్రీ శాస్త్రిగారు పత్రికాముఖమున తెల్పెదరుగా.

గో॥ వే॥ శ్రీకృష్ణారావు
కుముదవల్లి భీమవరం.

లేనిపోనినందలు

ఈనెల 27 తేదీని ప్రజాసభలో ఆంధ్రవిప్లవకారుడు శ్రీ అశ్వశివరావుగారి కార్యకర్త మిమ్ముడు శ్రీ నూదల్లి రామబ్రహ్మగారి అనంతరము శ్రీ కొండరెడ్డిగారి విషయమును దెచ్చి అసభ్యులను బ్రజాసభకు గాంచి విచారించుచున్నాను. బంధువులను జరిగిన మంత్రుల సభ్యులసభ యందు ఉపసన్నిహితుడు రెడ్డిగారి “ఎడోబట్టు కట్టుమని బలవంతులు చేయుచుండి గాన 1708 వట్లును కట్టుచున్నానని మాత్రము రెడ్డిగారు సామ్యులతోగాని వాదమును బలవంతులతోగా” అని అన్నట్లుల వ్రాయుచున్నాను. ఇట్టి అసభ్యులను వ్రాయుటకు రామబ్రహ్మగారి కేసు యాభారమో స్పష్టముటలేదు. మంత్రుల సభ్యులసభయందలి రెడ్డిగారి యావత్సభము ఆపుకు కృష్ణాపత్రికయందు ప్రకటింపబడియున్నది. రెడ్డిగారి సభయందు సహాయ నిరాకరణోద్యమము నందలి హిందూ మహాదేవతామృతమును అప్పకవీతినివాణులు మద్యపాన నిషేధము స్వదేశీ విషయములపై తమ పూర్వమైన ఆమోదమును బ్రజాసభకు నీతిచట్టము (moral law) నకు సంబంధించి నంతకంటకు ప్రతినిధులను ప్రతిమానపుడు రాజీలుముగ నేకమత సంబంధించినను బలవంతులైనవనినచే నని నొక్క నెల విచ్చియున్నాడు. కృష్ణపత్రిక నిర్వాహకులు ప్రబలప్రయత్నములచేసి కర్తవ్య భరించుటతోనూడ నుత్సాహమున గనపడుచున్న రెడ్డిగారిపై ఆవిషయమునే అసభ్యులకు నిరసన మోపుటలో రామబ్రహ్మగారు తమ దూరవృత్తిని గోల్పోయినది చెప్పవలసివచ్చుచున్నది. కరెయ్యెకల సందర్భమున వోట్లను కట్టిపెట్టిన రెడ్డిగారు నడిచినట్లుల మరెయ్యెకనిందను మోపుచున్నాడు. వైదికవలెని యీ నిరసనను ఆధారము పూజ్యము.

అలపాటి వెంకటసుబ్బారాయ చౌదరి

శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయగు గ్రంథాలయ సభ్యుల యెన్నికలు - ధర్మవరం

1928 వ సం॥ 19 వ తేదీ శుక్రవారమున గ్రంథాలయమునందు ఉపసభ్యులలో నూతన కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల ఎన్నికలు యు॥ రా॥ శ్రీ డి. ఆర్. నారాయణస్వామిగారి సమక్షమున ప్రవర్తించిన నడవెను. కార్యనిర్వాహక సభ్యులను రావగిన సభ్యులు మండ్రించునరు. ఇందుల కర్తవ్యము నిలిపినవారి సంఖ్య 21. ఇరు రామానందల వెంకటేశ్వర- ఆర్ నారాయణశాస్త్రిలు- నామా నరసింహప్ప- ఎకములకల్ల వెంకటరెడ్డి. ఇందులూ రామచంద్రయ్య- సీపి లంజనేయులు- దుగ్గ శాపయ్య- డి. కే. నారాయణస్వామి- కలకల వెంకటగారప్ప- కలకల వెంకటసుబ్బయ్య- నాగవల్లి రంగప్ప- తాండ్ర వెంకటేశారావుగార్ల కెక్కున సభ్యులు కచ్చి నందున నీ మండ్రించుచు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులగు నిర్ణయించబడి.

ఈనెల 21 వ తేదీ భానువార ముదము మొదటి గంటలవేళ శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయగు గ్రంథాలయధర్మవరమున నూతన కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు సమావేశమై యు॥ రా॥ శ్రీ చిందులూ రామచంద్రయ్యగారి కర్తవ్యముగన, నామా నరసింహప్పగారి నుపాధ్యక్షులుగను, సీపి, లంజనేయులు గారిని కార్యదర్శిగను, కలకల వెంకటసుబ్బయ్యగారిని కోశాధ్యక్షులుగను- నెన్నకొనిరి. భాండాగారాధికారి యెన్నిక నిజపండిరి.—(ఒకరిలేఖరి)

శ్రీ వేదపాఠశాల - అనంతపురము

1928 సం॥ ఆక్టోబరు నెల 19 తేదీ విజయదశమినాడు, అనంతపురము శ్రీ వేదపాఠశాల ద్వితీయగార్షభికోసనము జరిగెను. శ్రీ హిందూపురం నామమున రావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

య॥ శ్రీ ఎస్. కె. వెంకటేశ్వరగారు నివేదనను చదివిరి పోయినసంగీతముగంటే ఈసంగీతమును సంస్కృత వైదికవిద్యార్థులసంఖ్య పెంచుటయందు, తగిన ధనసహాయములేక పాఠశాల తేడు యడుములు కడిగడయ, కర్తవ్యమువారినుండి గాంతుబడయ ప్రయత్నములు సున్నుచున్నవనియు వీరు వివరించిరి. య॥ శ్రీ హిందూపురం రావుగారు పాఠశాలయొక్క ఉపయోగముల కొనియాడి, ఈయనయమును సాక్షాదీన నడచిరి ప్రార్థనపొందిరి. వేదమునందును సంస్కృతమునందును పరిక్షలు జరిగెను. అందు శ్రీధర్మయన బాలికాబాలికల బహుమతు లిచ్చుట కైదు. విద్యార్థులు ముంతములకొనిరి. అంతటితో కథ సమాప్తి. పాఠశాల శ్రీ కర్తవ్యులతోగాని.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

కాకినాడ కాంగ్రెస్ విచ్ఛిన్నభటులు - గుంటూరుజిల్లా ఇదివరకు 23-10-1928 తేదీ ఆంధ్రవిప్లవకారుల ప్రకటింపిన కారం ఆయాతాలూకాబలగా దరఖాస్తులు పంపినవారు కాంగ్రెస్ తాలూకాదారుని యింటి ద్వారా సమావేశమై దళనాడుకులను యెన్నుకొని తెలియజేసెను. ఇదివరకు దరఖాస్తులు పంపినవారి జాబితా తెప్పించి అందరి కార్యము పంపినాము. ఈ కథానైను తప్పక 23-10-1928 సాయంత్రం 7 గంటలకు వైస ఉదవారి: చివరే ఆంధ్రవిప్లవకారుల ప్రకటింపిన ప్రదేశములలో సమావేశమై 20 క్లారికి ఒక్కొక్క దళనాడుకులను యెన్నుకొని తక్షణము మాకు కేంద్రము తెలుపవలెను. దళనాడుకులకు ముఖ్యముగా తప్పక హిందీకవియైన డబలెను 20 మంది చేరినచో చేసంతమందితయ్యెను యెన్నుకొని జరుపవలెను. 23-10-23 తేదీనకు దళనాడుకుల కాకినాడ చేరినవారి యుండును. ఈదళనాడు సమావేశము యెన్నుకొనినచో దళనాడుకులు తక్షణముగా తెలియజేయవలెను. వారిద్వారా విచ్ఛిన్న భటులను తక్షణముగా అరకాక్షింపవలెను. అందెవల్ల కాంగ్రెస్ నేన లభింపనేరదు. కేంద్రపక్షి పనిచేయుటకు కేంద్రపక్షివారు చేడుకలు చూడవలెనని వచ్చేవారు పనికిరారు.

ఆహ్వానసంఘసభ్యులు

ఇంకా వెంకటసుబ్బారాయ చౌదరి చాలామంది చేరుటలేదు. టిక్కెట్లు పూర్తికావచ్చినవి. ఇకను దొంగలేవు. తక్షణం దరఖాస్తుపూరములతో దేవులపంపుట మంచిది.

య॥ రాధాకృష్ణయ్య,

కార్యదర్శి.

బందరు ప్రజాసంఘము - ఓటర్ల సభ

తమ 26 తేదీ శుక్రవారము ఆంధ్రవిప్లవకారుల బందరు స్వకీయవిలేజి ప్రాసిన బందరు ప్రజాసంఘము - ఓటర్లసభ అను కీర్తికరేంద్ర ప్రాసిన వ్యాసము చదివితే, ఆ వ్యాసములో కొన్ని పొరపాట్లున్నందున అవి సరిదిద్దుటకు గాన నాకనకాశము ఇచ్చుకొనినదిగా కోరుచున్నాను. “ఇచ్చుకు మనజిల్లా తరపున కాననకర్తవ్యులుగా నిలిచినవారిలో నెడకీ వోటిచ్చుట యెత్తముగా నుండునో విచారించుటకై ఈసభ యేర్పరచబడినది” అని మిలబందరు స్వకీయవిలేజిగారు వ్రాసిరి. అది నిజము గాదు. మిలబందరు విలేజిగారు, మేము మందిచ్చెట్టి నోటికను ఆమూల్యముగా చదివి ఆర్థము చేసికొన్నచో అట్టి అసభ్యుల వ్రాత వ్రాయసానునంపరు. మేముచ్చెట్టిచిన నోటికనులో తొడిగున విధముగా వ్రాయబడినది. “ఈనెల 31 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుగనున్నందున ఎన్నికల విషయములలో అభ్యర్థులు వోటరులను బహిరంగముగా కలిసికొని, వారిభిప్రాయములు తెల్పించి వోటర్లకు తగు కృతచర్యలను కలగజేయుట కనకాశము కల్పించుటకు బందరు ప్రజాసంఘము తరపున విజ్ఞోరయపుర మందిరమున 21-10-1928 ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు వోటర్ల మహాసభ జరుగును. ఆపుకు హాజరయి తమతమ యభిప్రాయములు తెల్పించుటకు కాననకర్తవ్యులకు లభించు కోరబడుచున్నాడు. కనక బందరులో ఓటర్లందరును తరగింపుకు హాజరయి మనవోట్లను అర్పించువారిని మనము ఏమికోరవలసివీరి తీర్మానించుటకు యిందుమూలముగా ప్రార్థింపబడుచున్నాడు” దీనిని బట్టిచూడగా వోటర్లసభ కేటలము ఏ ఆధ్యర్థులపై ఓట్లయ్యలనీ నది నిర్ధారణ చేయుటకు ఏర్పరచబడినది స్పష్టముగా లేదు తెల్లమునున్నది. స్వకీయ విలేజిగారు ఏ ఆధారము తీసికొని ఓట్లు వ్రాసికో నూటి తెలియజేయుట. ఈవోటర్లసభ పిలువవలెనో ప్రజాసంఘముయొక్క చుట్టోట్లకే, స్పష్ట జిల్లా తరపున నిలిచిన అభ్యర్థులందరిని పిలిపించి వారివారి రాజకీయభిప్రాయములు బందరు ఓటర్లందరికి తెలిపించగలందులకు వెట్టి బడిగిగాని, ఎవరికి ఓట్లయ్యలనో నిర్ధారణ చేయుటకు కాశికా.

నారాయణస్వామి నారాయణుగారు తప్ప మిగిలినవారు చరర రాకపోకలేనాచేరిన, ఓటర్ల మిటింగులో మనము ఏమైనా విషయములు ఏర్పరచినందులకు, అవి అభ్యర్థుల లంగీకరింపెదరా లేదో తెలిసికొనుటకు తగిన వ్యవధి ఎన్నికలముగనే లేకపోవడముచేతను కృష్ణపత్రిక ప్రధానము చెప్పలేన నిజమునకు గురించి తీర్మానించుట, తీసికొనలేదు. మేము, అభ్యర్థులందరికీ తప్పక అభ్యర్థకు వస్తారని తలచి, నూరు వచ్చి వచ్చే వారిదగ్గరనుండి కృష్ణపత్రిక ప్రధానము చెప్పలేన వాగ్దానము తీసికొనగాయని ఆశపడితిమి. కాని అభ్యర్థుల తెలు రావైరి అభ్యర్థులెవరు ఓటర్లయందు గౌరవించి సభకు రావచ్చునుచేత, కర్తవ్యులగాని కార్యకర్తలుగాని ఉత్సాహము లేకపోయినది.

వెనుమర్తి లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

కోడి రామమూర్తిగారు

హైదరాబాదునకు విచ్చేయుట

కోడి రామమూర్తిగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరు, మల్లరాజులకు బిరుదాంకితులగు కోడి రామమూర్తిగారు తమస్వస్థులతో ముఖ్యరక్షకులను విచ్చేసి తమ ఆఖ్యాయమును చూపుచున్నారు. ప్రజలెల్లరుల అమిత ఉత్సాహంతో వారి ప్రవక్త నములకు జనుచున్నారు. రామమూర్తిగారు ఉదయము సాయము క్రమము లెందులకలము కోసుల చిత్తముగూడ ఉచితముగా జరుపుచున్నారు. ఈ సోమవారము Y. M. I. S. లో వ్యాఖ్యానమును గూర్చి కడు రమ్యముగా హిందీలో నుకన్య సింధి. ఈ వారము సాయంత్రము ఈ ప్రభుత్వంలోని ఆంధ్రము వారికి సహజములను పూర్తిగా గొలిపించిరి. రామమూర్తిగారి ప్రవక్తములను చూచినవారు, వారి యువనాస్వరములను వినివారు వారికి గల దైవధర్మము దేశసేయము కొనియాడక మానరు. ఆంధ్రజాత్యుద్యమమున వారికిగల ప్రేమ కల్పించిన సాధ్యము. త్వరలో వీరు తమ ప్రవక్తములను ముగించి దేశములో వ్యాఖ్యానముల స్థాపించ నిశ్చయించి యున్నారు. ప్రజలెల్లరుల, ముఖ్యముగా ఆంధ్రమున వారితోయ్యములకు తగు సహాయమును దొరుకుటకు సంధియములను, వ్యాఖ్యానమును గూర్చి వీరు ఆ గ్రంథమున పుస్తకమును గూడవ్రాసి ప్రకటించి యున్నారు స్వాధీనరహిత మగు వీరి దేశసేవాధర్మములకు దైవము బహుకలము ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములు ప్రసాదించుగాక.

హైదరాబాదు-నవంబర్, } (ఒక విలేఖరినుండి.)
27-10-28.

వేంకటగిరి తాలూకాబోర్డు

(స్వీయవిలేఖరి)

క్రొత్తపన్నులు విధించుట

అక్టోబరు 26:—వైఖోన్దవారు యీ నెల 22 తేదీ వెంటు గిరిలో శ్రీయత వేంకటగిరి కుమారరాజుగారి అధ్యక్షతకేంద్ర సమావేశ మయిరి. వరల కోమలమ్మ బాప్తిచేయు విషయమై అత్యవసర గా విచారణయె. ఇదిగతాలో రెండుసభలు గావించి యొకవంటిగెన్నులు హెచ్చించుటకు ది తీర్మానించిరి. ఆ దురుద ధరునివ మును హర్షి అలోదిందుటకై యొక ఉపసంఘము నేర్పాటుచేసిరి. ఆయుససంఘమునూడ అనాడే వైసభకు ముందు సమావేశమయెను. అందు శ్రీయత కటికి నేని క ర్యాణరావు 2. ముప్పాళ్ల నుబ్బరావుల రెడ్డిగారు యెట్టివన్ను గాని విధించుటకుదని వాదించిరి. శ్రీయతలు దేశక వీరాస్వామిరెడ్డి 2-1/2 లి వేంకటరామారావు, కళత్రాన వీరాస్వామిరెడ్డిగారు కోమలమ్మ రూ 1-0-0 రు 0-0-1 1/2 క తుల యన్ను కృత్రివన్ను విధించిరి. ముగ్గురు అనుమతము ఇచ్చిన ప్రతిభాను రగుటచే తీర్మానము నెగ్గెను.

వైఖోన్దవారు ప్రత్యేకసమావేశమునందు చర్చకు తీసి కొనివచ్చిరి. అధ్యక్షులకు కుమారరాజుగారు వారి ప్రారంభోపన్యాసమునందు యిట్లునుడిరి. ఈబోర్డు క్రొత్తగా స్థాపించబడినది. అదాముల రెడ్డిగారు, ఖర్చు బాప్తిగనుక మనము పక్షులను హెచ్చించి కష్టమును సరిపెట్టుకొనియెకల బోర్డుకు మైత్రిచేసెనెడ. అట్లుబోర్డుకై చేసిన యెడల అదియనకు చాలలోపముగా నుండునగాన పన్నులను హెచ్చించి బోర్డుకు నిలుపుట చాల అవశ్యమనిరి. శ్రీయతలు కటికి నేని క ర్యాణరావు 2 ముప్పాళ్ల నుబ్బరావులరెడ్డి 2, అర్జునరామి, పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు యెట్టి వన్నును విధించుటకుదని. శ్రీయతలు మంజరిగారి వేకట ముప్పయ్య 2 వల్లిరెడ్డి వేంకటరామయ్య 8 రావు చివవేంకట రామారావు 4 ఖాదా దత్తరామ హెయి 5 కళత్రాన వీరాస్వామిరెడ్డి 6 అధ్యక్షుడు 7 వేలకూన వీరాస్వామి 8 బావల్లి వేంకటరామారావు గార్లు కన్నులను అవశ్యము విధించవల యు ననిరి. ఎనిమిదిమంది అనుమతముగలచే తీర్మానము నెగ్గెను. వైఖోన్దవారుకు అనుమతము అభీనుఖర్చులు తగ్గించుటకు వీరితీర్మానము ప్రకటనై పన్నులువిధించి అవశ్యము పన్నులు హెచ్చించవలయు నని చెప్పిరి.

ఈబోర్డులో నలుగురుసభ్యులు శ్రీయతలు మల్లిరెడ్డి వేంకటరామయ్య, 2. మంగళగిరిగా వేంకటముప్పయ్య 3. ఖాదా దత్తరామహెయి 4 బావల్లి వేంకటరామారావుగార్లు కుమార రాజుగారి వార్డు లోలోబోర్డు అక్ట 14-1920 నెక్ట్ 85, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60 ప్రకారమునై నలుగురెవ్వరును

కాకినాడ దేశీయ మహాజన సభ నోటిసు

డిశంబరు నెలలో జరుగబోవు 28 వ తేదీయ మహాజనసభకు తాబోవు క్రొత్తపన్నుల వగైరాలకు కాకలసిన భోజనసామా నము ప్రకటించునది 10-12-1928 నాటికి కాగెనుభవన మునద్ద యేర్పాటుచేయుకొట్టజో సరకులు నిల్వచేయుకొని, కాం గ్రెసు జరుగు దినములలో అమ్మకము సరకులు అభవత ధరలు 10-11-1928 లోగా పెండ్లములముగా యిదిగన నడనా రించిన కార్యదర్శకుల రు 50/- ఖరాత్రుతో పాటు సరకులు నమోదాలు కూడ దాఖలుచేయునలెను.

ముఖ్య వరతుల వివరము:— (1) 10-12-1928 నాటికి నిల్వవుండు యాత్రు సరకులు: కమిటీ (Dinner and Stores Committee) వారిచే తగిల్లి కొనిడిన తర్వాత సరకు సరకులు కొట్టబోవుంది, దట్టిలూప వేసి, ఒకతాళము కమిటీ కక్రటిరిద్దరు, రెండవ తాళము వరకునవద్దను ఉంచవలెను.

(2) కమిటీవారు కంట్రాక్టుగలో యేర్పాటుచేయు ధరలకు సరకులు అమ్మకలెను. సరకు సరకులు కొట్టబడ్డ అమ్మక వారు కమిటీవారిలన ప్యాను పొందనిదే అమ్మకరాదు, (3) కమిటీవారిచే పెండ్లల అంగీకరింపడిన తర్వాత, ఆగ్రెసులు వ్రాసి యిచ్చకలెను. (4) కాంగ్రెసు యిగిన తర్వాత మిగిలే యాత్రు సరకులు యిర్రతా కామే అమ్మకొనవలెను. అందుల లాభపన్నులకు కమిటీవారు దాఖ్యులుకాదు. (5) ఇతర వరతులు కమిటీ కక్రటిరిగారి కలన లెజునుకొనలెను, పెండ్లల మంజూరు కానియెడల ధరాత్రు సామ్య వాదను యిచ్చకలెను. ఆఖరు పెండ్లలను ఒప్పకొనవలసినవారు కమిటీవారికి లెను. (6) కమిటీవారు కష్టయిచేయు విస్తర్లు వగైరా సామాను కంట్రిక్ల అమ్మకలెను.

కాకలసిన సామాన:—పచ్చళ్లకు. గుంటూరు గోంగూర దోసకాయలు కాకలెను. (1) నన్నులివ్యము. (2) నెయ్యి. (3) నూనె. (4) ఆరమిర్చి. (5) ఉప్పు. (6) చింతపండు. (7) కొంబి కప్ప. (8) పెసంపప్పు. (9) కేసనపప్పు. (10) మిశకపప్పు. (11) గోదుమిడి. (12) పంచవార. (13) టెల్ల. (14) మిర్చిగుండు. (15) పసుపుకుండ. (16) బియ్యపుమిడి. (17) ఆవాలు. (18) మొంతులు. (19) కీలకర. (20) దనియాలు. (21) మిరియాలు. (22) ఆల్లం. (23) కొంబి. (24) కాఫీంజలు. (25) కాఫీకుండ దబ్బాలు. (26) తేయాకు దబ్బాలు. (27) విస్తర్లు (28) కంటి కెరుకు. (29) గోదుము. (30) గోకమరకల్. (31) వడ్ల దు కాణములు. (32) అప్పదాలు. వడియాలు. (33) నీకల్లి. టెల్ల లి వగైరా యావత్తుసామానులు. (34) ఇంగున. (35) కుంకుమ వై సామానులు గాక, యితరసామాగ్రి అనగా పాతసామానులు, బంగారాదుండు, కూరలు. పాలు, పెరుగు, వెన్న, కష్టయిచేసే పెండ్లల కార్యదర్శకులకు పంపవలెను.

మాంధాత వేంకట్రావు, దర్బా వేంకయ్య, కొల్లూరి నర్సయ్యరెడ్డిగారు, మన్యం సూరయ్య, కొల్లెపర వేంకటచలపతి, భోజనోపసంఘ కార్యదర్శకులు.

విలేఖకులకు సూచన

టి. వి. రె. పి. కే. క. శ్రీ. రాచా, క. వె. న. కో న, కి. కి. వె. నా, ఒకవోలరు, ఆంధ్రుడు, మా. జో. పి. వె. కో. పి. రా. కో. క్రి. చా. ఆ. ను. రె. గా. నా, ఒకపిడు మా. న. మా. త్రి. రా. పే. రా. క. ఆర్ రా. (అప్రతికే బదులువాయుడు) మ. కి. క్క. ను. బ్ర. కా. హెచ్. వె. మ. కా. మా. బో. వె. ష్రీనారాయణ, పి. కా. సో. ది. కా. ఒకపిడు, బా. వె. రె. గొ. రా. పి. రా. పీతదంత కుడు, ఆర్. కా. కా. (అందుగా ఈవంటి సత్యమేనాయని దానుగాన వదులుకు) —ప్రకటించుటలము ఆది 85 సం. 1.

కుమారరాజుగారు అధ్యక్షులుగా నున్నంతకాలము సభ్యులుగా నుండుటకర్తలు కారు అసహాయవాదులసభ్యులలో తిక్కున గానుండుటచే నిట్టితీర్మానములు నెగ్గుచున్నవి. ఈ యూర జరిగిన 13 వ నెలలాయుండల మహాసభ తీర్మానముమేరకు తాబోవు యెన్నికలకు కాంగ్రెసు సభ్యులుము క్రొత్తపన్నుల, యెక్కువ ప్రయాసపున్నుగొని లోకలబోర్డులోనికి అసహాయవాదులను ప్రవేశపెట్టెనని నా నమ్మకము.

విజయాదిత్యుని శాసనము

(కాకినాడవిలేఖరినుండి)

విజయాదిత్యుడు ఆంధ్రదేశమున క్షిచాళుక్యురాజ్యమును స్థాపించిన మహామూర్తుని యిప్పుడు సత్యాశ్రయ పులికేరి పృథ్వీలల్లభ మహారాజుమొక్క రెండవమారుడు. ఈతడు యిప్పుడు మంచలమునందలి కృష్ణానదీతీరమునందున్న యొక గ్రామమును 12 గురు బ్రాహ్మణులకు దామిచ్చియున్నాడు. ఈతడు 7 వ శతాబ్దపుధ్యమునందు కర్ణాటకపట్టణమున రాజధానిక జేసికొని పశ్చిమాంధ్రదేశమున కర్ణాటక జేతమున పరిపాలించినటుల చారిత్రకు లాసాహు యున్నారు. ఈతడు కాకలము కర్నూలు పట్టణమునందు కృష్ణ శ్రోత్రుబ్రాహ్మణ మటుంబులనుండి అనేక తంతులనుండి యొప్పడి. దానిని ఇం ద్రకంటి ముప్పై కాశ్మీగారిద్వారా శ్రీవేంకటేశ్వరుని బహు భ్య కాశ్మీగారికి లభించి వారిచే శోధింపబడుచున్నది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబర్ 20-వ తేదీ మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

విషయము	బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.
దనియాలు కా 1-కి	రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	వరకు
లియ్యము	బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.
కుసుమ తెనాలిని	రు 45 గలది	రు 18-0-0	18-4-0
నెల్లారిది	,, డిటా	,, 15-4-0	15-8-0
డిల్లిని	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
రాగులు కా. 164 బస్తా 1-కి	,,	,,	8-8-0
నవ్వులు	,,	,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 205 ర.	12-0-0	రు 18-4-0
నెనలు	,, డిటా	,, 10-8-0 10-12-0
నెనలు	,, డిటా	,, 12-4-0 12-12-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18-0-0 18-12-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7-4-0 7-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి	రు 177-0-0	178-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం నేరు నెనకపప్పు కా 18	,, 64-0-0	66-0-0
యితర ప్రదేశము	,, 60-0-0	62-0-0
నేరు నెనకనూనె గానుగ కా 1-కి	రు 146 విషకనూనె 144	
అమడము నూనె కా 1-కి	రు 142-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయవనుపు కా 1-కి	రు 230-0-0	235-0-0
కూరవనుపు	,,	రు 215-0-0 220-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-కి	రు 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాడుకట్టు నిమియంతు మునుగు 1-కి	రు 40, 45	
కాకనాస్తి పాడుకట్టు	,,	రు 60, 65
టెల్లము కా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
తింతపండు కా 1-కి	రు 35-0-0	46-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రథం కా 1-కి	రు 84-0-0	85-0-0
చవరం	,, 85-0-0	88-0-0
రవుండు	,, 89-0-0	90-0-0

(6) లోహములు

నెండ్లి 100 రులంబ	రు 78-0-0	81-4-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24-8-0	25-0-0
నవరను 1-కి	రు 15-11-3	
ఇత్తడి కా 1-కి	రు 800-0-0	802-0-0
రాగి డిటా	రు 840-0-0	845-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 47-0-0	47-4-0

(7) రంగులు అలిబరై

అవకృష్ణుడు	20 డిగ్రీలు	రు 150-0-0
లొట్టికృష్ణుడు	డిగ్రీ	145-0-0 148-0-5

కఫవారిమూర్తము

చిన్నదట్టి 1-కి 0-8-0 (6 దట్టిల ముందుగలది) 1-కి రు 2-0-0 ఈ మూర్తము రఃమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కానపీ న, శైత్యజ్వరము మొదలగుకానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని మొటునుచుకొనుట మంచిది. అమృతాంజనము డిపో, ముదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

ఆంధ్రపత్రిక ముద్రాక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చు పనులు

సుందరముగ న్నాయమైన ధరలకు

చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

ఏలూరుటప్పన్ సర్వీసెం 143 గల మేడలాటరీ

15 అక్టోబరు 1923 తారీఖున జారీచేయబడిన G. O. నెం 443 రు ననుసరించి యేలూరు పుర మండలములో శారవనీయుల సమక్షమున 4 వ. నవంబరు 1923 తేదీని పై మేడలాటరీ కల్పబడును.

మూ:- లాటరీ పర్యవసానము గలుపొందినవారికిమాత్రమే ప్రత్యేకముగా వెంటనే తెలియపర్చబడును. తదితరులకు హిందూ, కృష్ణాజ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలద్వారా తెలియజేయబడును.

మాటూరి సర్వేశం, యేలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

28-10-1923.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, హంటురోడ్డు నందును మెసర్స్ టాకర్ అందునవ్వవారి భవనమునకు ప్రక్కనయుండు నెం 2/4 రు భవన మందు మాచొంచి ఏర్పాటు చేయబడినదియు, మా మానేజింగు డైరెక్టరుకు, క్రధానైపులు నగు ఆయుర్వేదరత్న కుండిర డాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారు, క్షితిజము, అదివారము, సెలవుననూలందు వూడే, ఈదిగువ తెలుపబడిన కాలములందు కోగులను కరిగించి, వారికి సుహృద్ సొసైటీ 7వదన, అని గ్రామ ఇందుములముగా ఎల్లరతును తెలియజేయుచున్నాము.

ప్రాంత ఆఫీసు,	} ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు
2/4 మా.ట.రోడ్డు, మద్రాసు,	
హెడ్ ఆఫీసు.	} సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటలవరకు.
44 గోవిందస్వామయ: వీధి, బాల్మోరే, మద్రాసు.	
	} పగలు 10-30 గంటలనుండి,
	} సాయంత్రము 8-20 గంటలవరకు.

శ్యామా సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా గౌం పేజీలు: వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమిషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

తామర తైలము - తామర, తిట, గజికి మంచిది

రాజాధాని గురుగల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రాఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-8 0-6-0 అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

సురతిద్రావకము

సీసా 1-కి వెల రూ. 1-0-0 వి. పి. రూ. 1-4-0.

మూత్రద్వారమునుండి విషద్రవము మూత్రనాళము వరకు బోయి అక్కడ చిన్న పుండు అగుటవలన శ్మశ్మము ఏర్పడును. ఇది అంటుకోగము. ఒకరివలన వారి ఒకరికి ఏర్పడును. దీని వలన సంశానము కలుగుటకు భంగము రావచ్చును. దీని ముఖ్య లక్షణములు. మూత్రము వెడలునపుడు పోట్లు మంటలు, మూత్ర ద్వారమునుండి తెల్లటిగాని, ఎర్రటిగాని, పచ్చటిగాని, చీము వంటి ద్రవము వెడలుట, పా

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మంగళికత్తులు.

అంధసోదరలకు చేయబడినవి. కేలయినవి.

వెంటనే ధర్మకాట్టలగునకు వ్రాయుడు.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టచ్చ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

8081

వెదాపురం. (గోదావరికిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు: "ఇండి స్ట్రీసు" వెదాపురం.

మదనకామేశ్వర లేవ్యము

దుర్బలులపాలిటి సందేహ:- మేనాను, నిక్కాళ్ళ, పుట్ట నడ్లము, నిస్సర్తువు, అతమోతము, మొదలగు వాటిని వారింతి నుంచి బట్టమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, శక్తిని పొందగ వీరికిరను వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చొప్పున.

డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (8851)

కోబాపువ్వు లేవ్యము:- ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము. 15 రు. డబ్బీ రు 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0.

పి.పి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిపేసి, తెల్లగోడల్లా.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్క్సు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మూత్రలహ

ఇది కిలాజిత్తు లోనాభివృద్ధి, మా 1/2 ధన్యము, మొదలగువాటిని చేర్చి కాష్టోక్తముగా రియారు చేయబడినది. మూత్రములో కలిసిపోవు కుక్కము, మూత్రమునందు ఉపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు నెగ రోగముల, నడువనోప్పి, వాతరోగము, ద్వర్జములు, బలహీనత యితర శ్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగువిరిశ్చ కుదరను.

ఒక తులము ఔషధముల బుడి 1-కి ధన రు 1/5/0 4 బుడ్లకు ఒకేసారి అర్ధరకు పంపిన ప్యాకింగు పోస్టు ఛార్జీలు యిశాము.

మా ఔషధముల కాట్టలగున యిశాముగా కరపబడును

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road,

Madras.